

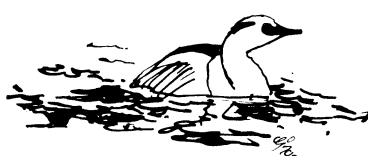
1/1971

Udgivet af
 Dansk Ornithologisk Forening
 13. årgang

INDHOLD

Klyde, Emil Lütken fot.....	1
Årsoversigt 70. Fra FO's Rapportgrupper.....	3
Referat af Røsnæsmødet 30-31/1-71 (Bo Netterstrøm)s.3, Vejrforholdene (Bo Netterstrøm)s.4, Lommer (Peter Thom- sen)s.6, Lappedykkere (Jens B.Bruun)s.6, Stormfugle (Peter Thomsen)s.7, Skarver (Peter Thomsen)s.9, Storke- fugle (Jens B.Bruun)s.9, Andefugle (red.)s.10, Rovfugle (Bo Netterstrøm)s.11, Høns og Vandhøns (Jens B.Bruun)s.16, Vadefugle (Bo Netterstrøm)s.16, Mågefugle (Peter Thomsen) s.19, Alkefugle,Duer,Ugler (Per Schiermacher Hansen)s.25, Skrigfugle m.m. (Kjeld Hansen)s.27, Spurvefugle (Kjeld Hansen)s.27	
Blåvand Fuglestation 1970(Svend Rønnest).....	33
Hjelm Fuglestation 1970 (Kjeld Hansen).....	36
Vadefugletællinger (Thomas Thelle).....	41
Atlas-Nyt 1.(Tommy Dybbro).....	42
Ringnyt,Danske Riders trækforhold (Pelle Andersen-Harild)....	44
Accipiter. Fra Rovfuglegruppen (Jörn Eskildsen).....	47
Ynglefuglemøde på Røsnæs (Ole Have Jørgensen).....	48
En ny aktivitet (Kjeld Hansen,Peter Thomsen).....	50
Nyt Udvalg (Thomas Kiørboe).....	52
Strukturmødet (Poul Hald Mortensen).....	53
Årsmødet (Poul Hald Mortensen).....	56
Tegnere,lokalredaktører m.m.....	59

ÅRISOVERSIGT 70

FRA FO's RAPPORTGRUPPER

Referat af Røsnæsmødet 30-31/1- 1971.

I FO 3 redegjorde jeg for de dengang løse planer, jeg havde med den indsamling af ornithologiske data, der hidtil er resulteret i Siden Sidst. For at udbygge og gøre denne indsamling endnu mere effektiv samledes i week-enden 30-31/1-71 en række lokalredaktører og andre interesserede på landskabslaboratoriet på Røsnæs.

Følgende deltog i mødet om lørdagen: Niels Peter Andreasen, Jens B. Bruun, Kjeld Hansen, Per Schiermacher Hansen, Poul Milton Hansen, Hans Ulrik Skotte Møller, Bo Netterstrøm, Peter Thomsen, Per Ketil Hansen, Niels Otto Preuss, Niels Rosenberg, Niels Linnet, Thomas Kiørboe og Stefan Pihl.

Om søndagen blev en lille kerne bestående af de otte førstnævnte tilbage.

Man startede med et par timers diskussion af den igangværende og fremtidige indsamling af ornithologiske data med specielt henblik på det nu afdøde "Siden Sidst".

På de fleste punkter var der bred enighed og kun detaljspørgsmål gav anledning til større diskussioner. Man var enige om, at ordningen med lokalredaktører i de 10 regioner, man i forvejen havde haft, var udmærket, og at der måtte være et centralt organ, der koordinerede lokalredaktørernes arbejde gennem korrespondance og afholdelse af møder som dette. Lokalredaktørerne skal stadig samle råmaterialet fra deres respektive regioner og kommunikere indbyrdes med materiale. Man blev enige om at lokalredaktørerne skulle være frit stillede med hensyn til hvor tit de ville udsende rapporter (kvart-halv- eller helårige) med alle indsamlede væsentlige data.

Disse rapporter mangfoldiggøres af det centrale organ (p.t. Per Ketil Hansen og undertegnede), og sendes tilbage til lokalredaktørerne, som selv sørger for den videre distribution. Lokalrapporterne vil derefter kunne rekvireres af alle interesserede for et beskedent beløb, således at de vil financiere sig selv.

Ved årets slutning skulle alle lokalrapporterne være fordelt til nærmere studium, således at man ved det årlige fællesmøde kan møde op med færdige manuskripter og ideer omhandlende de emner, hver enkelt har interesseret sig specielt for i årets løb. På fællesmødet vil det da være muligt at diskutere disse ting og hvad der ellers vil være muligt at behandle på grundlag af lokalrapporterne. På denne måde kan man få det foregående år behandlet ornithologisk som en helhed og have det færdige resultat publiceret meget hurtigt i FO.

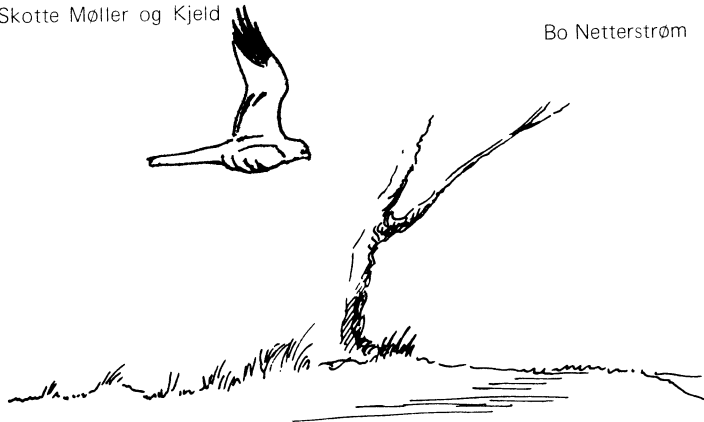
I årets løb orienterer lokalredaktørerne hinanden løbende om den ornithologiske udvikling, således at man kan tage højde for eventuelle invasioner og andre karakteristiske ændringer i den ornithologiske fauna gennem året. Lokalrapporterne vil således kunne indeholde alle konkrete data af særlig interesse, medens den officielle publicering bliver konkluderende og sammenfattet så den er læselig for den lidt mindre interesserede feltornitholog.

Efter denne diskussion, hvis resultat lige er refereret, gik man over til behandlingen af året 1970. Der forelå rapporter fra næsten alle regioner, og de fleste ornithologiske observationer fra 1970 må betragtes som gennemgået. Behandlingen af materialet var præget af, at det var første gang, man havde prøvet noget sådant. En aften og en dag er kort tid til et sådant arbejde, og da man søndag eftermiddag var færdig, havde man kun løseligt gennemgået samtlige arter, hvorefter den yderligere bearbejdning måtte ventes til man kom hjem.

Materialet blev delt op på følgende måde: Lappedykkere, Hejrefugle, Vandhøns og diverse SU- rarieteter: Jens B. Bruun. Lommer og andre "havfugle": Peter Thomsen. Andefugle: Milton Hansen. Rov- og vadefugle: Bo Netterstrøm. Alkefugle, duer og ugler: Per Schiermacher Hansen. Spurvfugle m.v.: H.U. Skotte Møller og Kjeld Hansen.

Under gennemgangen viste det sig, at der var flere arter, man havde en del data på, men som det ville være godt at få et mere fuldstændigt billede af. Blandt disse arter var: Lille skallesluger, Sortgrå ryle, Enkeltbekkasin, Bjerglærke, Stor tornskade, Bjergirisk og Gråsiken, og det blev besluttet at indsamle alle data for disse arter fra 1971.

Bo Netterstrøm

VEJRFORHOLD

Nedenstående er en forbrugervejledning for de, der aktivt deltager i tilvejebringelsen af materiale til lokalredaktørernes rapporter.

Send alle væsentlige iagttagelser til din lokalredaktør på en overskuelig form. Beskrivelser af sjældnere fugle (se årslisten fra Sjældenhedsudvalget) skal vedlægges, hvis man vil gøre sig håb om at se disse iagttagelser offentliggjort.

Indsendelse af materiale bør finde sted mindst fire gange årligt, men specielle aftaler kan gøres med lokalredaktøren. Lokalredaktøren udarbejder en rapport 1-4 gange årligt og disse rapporter kan rekvireres for ca. 5 kr. stykket ved henvendelse til lokalredaktøren. Rapporter fra andre regioner kan fås på samme måde. Disse rapporter danner grundlaget for en årsoversigt som den,

der findes i dette nummer af FO, og er man interesseret i at deltage i bearbejdelsen kan man henvende sig til sin lokalredaktør eller undertegnede. Bearbejdelsen vil finde sted på et årligt møde, hvor deltagerne på forhånd har udarbejdet deres bidrag til årsoversigten, således at mødet vil koncentrere sig om diskussion af deltagernes arbejde samt tilrettelæggelsen af det kommende års arbejde.

Følgende arter vil i 1971 blive gjort til genstand for særlig opmærksomhed i den næste årsoversigt, hvorfor alle data på disse arter modtages med særlig glæde af lokalredaktørerne.

Knarand, Lille skallesluger, Blå kærhøg, Dværgfalk, Enkeltbekkasin, Sortgrå ryle, Bjerglærke, Pirol, Sortstrubet bynkefugl, Stor tornskade, Bjergirisk og Gråsiken. Desuden bedes alle ændringer i fuglefaunaen ud over det sædvanlige rapporteret.

Oversigt over vejrforholdene i 1970 med relation til fuglenes optræden.

Fra slutningen af november 1969 til midt i marts 1970 lå middeltemperaturen over det meste af landet under frysepunktet og der var udbredt snedække det meste af perioden. Disse forhold gjorde at fugle som Sanglærke, Engpiber, en række vadefuglearter og andre arter, der ofte overvintrer i nogen tal, næsten ikke sås, medens andefuglene var talrigere repræsenteret ved vores kyster end normalt. Efter midten af marts sne temperaturen sig over frysepunktet, og vadefuglene og de tidlige småfugle begyndte at vise sig. Rigtigt gang i foretæget kom der dog først fra den 15. april, hvor temperaturen i løbet af et par døgn røg flere grader over normalen, og sne og is forsvandt. Denne periode var præget af et mægtigt gennemtræk af en lang række arter og som man vil se under gennemgangen af de enkelte arter optrådte flere usædvanligt. Svalerne ankom til normal tid, men de fleste nattrækende småfugle synes at have været noget for-

sinkede, hvilket tilsyneladende medførte et tilsvarende forsinket nedtræk. Perioden 5.-15. maj var præget af varmt vejr fra sydøst, og især forkomsten af Lærkefalk fortjener at blive nævnt i denne forbindelse. En tilsvarende varm periode i juni gav de sædvanlige syd- og mellemeuropæiske arter på forlænget træk.

Juli og august blev både vejr- og fuglemæssigt normale, først efter midten af september, hvor store temperatursvingninger udløste store rovfugletræk, skete der noget ekstraordinært. En kraftig storm midt i oktober bragte en række sjældnere arter inden for fuglefolkets synsvidde, især Mellemkjovens optræden var bemærkelsesværdig. Årets invasion tegnede Spurveuglen sig for. Først i slutningen af december begyndte søerne at blive tilfrosede, men sne har der ikke været meget af, og ved årets udgang var der tegn på at denne vinter i modsætning til sidste skulle blive mild.

Bo Netterstrøm

LOMMER

Sortstrubet/Rødstrubet Lom. Tillader mig på forhånd at slå disse to arter sammen, for der efter elegant at springe dem over. Der er ingen meldinger fra lokalredaktørerne og skulle nogen få lyst, kan Blåvandsmaterialet ved lejlighed stilles til rådighed. Papirstakken nærmer sig her de ti centimeter.

Islom. Efter de Svend Rønneste notater fra nov.-dec. 69 tager følgende sig mere beskedent ud: Blåvand 20/10, 15. 16. og 21/11.

Hvidnæbbet Lom. 1 ex. er 2/3 indleveret til midtjysk konservator til udstopning. Der er ikke oplyst oprindelsessted og dato. Peter Thomsen

LAPPEDYKKERE

Som man kunne have forventet, sås meget få overvintrende fugle i den strenge vinter 69-70. Foråret, og især det sene forår, gav til gengæld et væld af Nordiske Lappedykkere. Også ynglesæsonen var usædvanlig god, i hvert fald for Sorthalset Lappedykker og formodentlig også for Gråstrubet. Nordisk Lappedykker brillerede også i efteråret, omend ikke i så stor stil. Til slut kan det nævnes, at vinteren 70-71 med hensyn til lappedykkere ikke afveg fra normalen: flest Gråstrubede, næsten udelukkende marint forekommende, og færre Toppede, både i søer og ved hav.

Toppet Lappedykker:

Yderst fåtallig vinteren 69-70. Ellers meget fåtalligt overvintrende i Midtjylland og Møn, mens den i NØ-Sjælland overvintrer almindeligt.

I efteråret sås ved Blåvand flest i december (20) og november (15). I alt september til december 47.

Gråstrubet Lappedykker:

Ved vintertide meget få indlandsagttagelser

(24/1 1 Brabrand sø). Arten er uden for yngletiden meget marin og kan vel nok træffes ved de fleste af vore kyster om vinteren (hvilket de mange fugle på Kødtorvet i denne tid også tyder på). Den ligger imidlertid langt til havs, så den er svær at se fra land. Største rapporterede antal: 6 12/12 Nordmøn.

Ynglesæsonen har muligvis været bedre end normalt, idet der meldes om flere 2. kuld.

Ved Blåvand er trækbilledet meget forvirret. Tilsyneladende topper den midt i hver måned, hvilket jo lyder besynderligt. Flest er der set i med. okt. (44, heraf 39 18/10!!). I med. sept. og med. nov. 29 henholdsvis 21, ellers under 20 pr. tidagesperiode. Ingen efter 20/12. I alt 174, altså 3-4 gange så mange Gråstr. som Tp.; sammenlignet med tidligere år har der været flere Gråstr., hvilket måske skyldes observatørens evige kiggen i teleskop. Den er lettere overset end Tp.

Nordisk Lappedykker:

Der er gået inflation i denne art, især for forårets vedkommende. 19-20 fugle er kommet reaktionen i hænde, heraf 14 mellem 17/2 og 3/5 og 6-7 mellem 8/8 og 10/11. Forårstrækket faldt meget sent: 10 ud af 14 iagttagelser ligger i perioden 18/4 til 3/5. I årsrapporten fra SU er der fra årene 61-69 nævnt 12 marts-fugle og 10 april-fugle. De tilsvarende tal for 70 er 3 henholdsvis 7.

Følgende iagttagelser foreligger:

17-22/2 1 Svanemøllebugten, København. 4/3 1 Kysing Fjord. 22/3 1 Bornholm. 24-26/3 1 Slipshavn, Fyn. 30/3 1 Bornholm. 18/4 1 Brabrand sø. 19/4 1 Karlsgårde sø og 1 Esbjerg havn, Vestjylland. 25-26/4 1 Skagen Nordstrand 26/4 1 Bornholm. 27/4 1 Gentofte sø, København og 1 Skagen (ny fugl, anden dragt)- 2/5 1 Bornholm og 4 Gilletteleje - 3/5 1 Skagen - 8-9/8 1 Christiansø - 5/9 1 Kysing Fjord - 12/9 1 T Blåvand - 30/9-20/10 1 Damhussøen, København - 20/10 1 Blåvand - 10/11 1 Damhussøen, K. (ny?).

Sorthalset Lappedykker:

Fin ynglesæson! Ret talrig på gamle ynglepladser samt yngel på tidligere lokaliteter. Største indrapporterede kolonier er Mossø. Midtjylland med 35 par (110 fugle, 20 reder fundet) og Utterslev Mose (9-15 par, 17 ad og 16 juv/pull 26/7). 1 på Bornholm 26/3, Jons Kapel.

Sidste fugle set pri. okt. Trillen, Als, 25/10 2 Damhussøen, K. og 1 T 11/11 Blåvand (hvilket i øvrigt er den eneste efterårsagttagelse herfra).

Lille Lappedykker:

Måske flere ynglende end ellers.

Jens B. Bruun

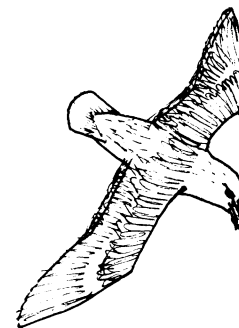
STORMFUGLE

Disse arters forekomst er i sig selv et udtryk for antallet af vestenstorme om efteråret og aktiviten blandt havfugleobservatørerne i samme perioder. Det er nok tvivlsomt om vi fremover skal bringe større rapporter om disse fugle, omend der til stadighed kommer nye overraskelser og her kan vi for 1970 indlede med følgende: (Det skal bemærkes, at Arne Jensen og Ole Geertz-Hansen fremkommer med en større artikel om stormdrevne havfugle i næste nr. af FO. Man vil beskæftige sig med stormen 18. - ca. 25. okt.)

Sodfarvet Albatros: Et sådant kræ gjorde entre ved Blåvand den 14/9, hvor den blev budt velkommen af Jens Ole Byskov.

Albatros sp. 24/6 toned et eks. frem i det fjerne, desværre for langt borte til en endelig bestemmelse. Yderligere skulle en være set 24/10, også ved Blåvand.

Observationer af Albatros er i sig selv ganske interessant, når man betænker at en Sortbrynet Albatros, formodentlig det samme individ, i årene 1967, 68 og 69 tilbragte sommeren på Bass Rock, der ligger i munden af Firth of Forth på den skotske østkyst godt 700 km fra Blåvand. Tilmed er arten i tiltagen og ses årligt et par gange ved Storbritanniens kyster.

♂-70

Mallebuk. De sædvanlige enkeltagttagelser i maj: 4 noteret trækkende Hanstholm 9/5, og 1 ved Blåvand 14. og 20. En enkelt er også set ved Husby Klit den 30. Den ene af Blåvand-fuglene er noteret som mørk, (hvilket i øvrigt forekommer ret ofte i forskellige rapporter). Jeg vil tillade mig i denne anledning at bemærke, at den mørke fase, den egentlige "Blue Fulmar", hvis fjerdragt er ensfarvet blågrå, formentlig er ret ualmindelig i danske farvande, mens overgangsformer med mørke haler og måske mørkere krops-partier ihvertfald vides at forekomme.

Arten har været meget fåtallig i efteråret. Ved Blåvand er således kun set 1 29/7, 4 5/9, 1 11/9 og 1 16/9. Fra den givtige oktoberstorm kan følgende refereres: 1 Hanstholm 18., og 1 Blokhus d. 19. Forbavsende få i betragtning af at arten træffes almindeligt (!?) ved Kullen. Trækket her er på mange måder en parallel til Blåvand, med den svenske Kattegats-kyst som opsamlende faktor, koncentration ved Kullen, og en påfølgende spredning mod vest, som med mellemrum mærkes tydeligt ved Gilbjerg, hvor 2 Mallebukker er set i aug.

Alm. Skråpe: På vestkysten er set 33 individe. heraf 25 i en flok i efteråret. Desuden ved Hase-nøre 20/10. (Hasenøre er Djurslands sydøstligste spids). Ved Kullen blev set en fugl 20/10 og kort tid efter sås en ved Gilbjerg, ikke utænke-ligt at det drejer sig om samme individ.

Sodfarvet Skråpe: Ganske vist er olieforure-ning ikke ualmindeligt i danske farvande og ej heller er det ukendt at denne art oftere trækker nær land end den Almindelige Skråpe, men om den fuldkommen skal tage overtaget er måske mere tvivlsomt. Alt for mange beskrivelser lyder nogenlunde som følger' "... både underside og overside sås. Fuglen virkede meget mørk og be-stemtes derfor til Sodfarvet...". Artens træk fra ynglepladserne på New Zealand og mindre ø-grupper udfor Sydamerikas sydspids går nord- over langs Amerikas østkyst, tværs over Atlanten til Englands kyster som den når i aug.. En del finder vej ind i Nordsøen, hvor enkelt flok ved Skotlands østkyst har været på knap 500 eksem-plarer, og hvor arten normalt ses i september. Holland og Danmark afviger til dels fra dette mønster ved, at der ved adskillige lejligheder er konstateret vinterforekomster. Hvorfor vides ik-ke??. Blåvandmeldingen for 1970 lyder 1*13/7, og 1*18/10. Desuden 6 ikke dokumenterede, men 5 iagtt. fra Kullen fortjener at blive nævnt.

Skråpe sp. 1 5/9, 2 2/10, 1 19/10, 1 26/10 og 1 28/10, alle Blåvandsbidrag.

Kermadec Skråpe: (Sådan er der nemlig også noget der hedder). Hvis man er heldig skulle man kunne se sådanne i det sydlige Stillehav, men nogle få udvalgte løb efter sigende på et kreatur af slagsen udfor Esbjerg havn og vistnok d. 23/10?

Stor Stormsval: Både denne og den efter-følgende art har været yderst fåtallige på træk- ket langs Vestkysten. 2 er set 2/10 ved Blåvand, der denne dag fik nye kræfter ved Leif Schack- Nielsen ankomst til stationen. Herudover kun 1.

Lille Stormsval: Ved Vejers strand er set en- kelt *d. 20/10, men ellers stammer de sparsomme notater fra Blåvand.

Stormsval sp. Ronnest nævner følgende fra Blåvand: 1 2/10, 1 19/10, 1 20/10 og 1 12/11. Yderligere 1 Hanstholm 19/10. Et meget magert resultat, der formodentlig ligger i, at stormperi- oder manglede i slutningen af oktober og be- gyndelsen af november, der kan give dage med op til 75.

Sule: Ganske pæne tal fra foråret ved Blåvand, der i maj- juni har haft 51 fugle ialt, flest den 23/5, hvor der sås 21. Efteråret er derimod et kiks, idet der dagligt kun ses nogle enkelte fugle. Lidt blæsevej nu og da hjælper på resultatet og 2/10 når vi endelig op på en dag med over de 100, ialt 288 viste åsyn denne dag. Ellers glæder man sig kun over 182 og 170 henhv. 18. og 19/ 10, hvor der dog var rigeligt andet at glæde sig over på havfuglefronten. 20/10 er 419 forsamlet ved Hanstholm og fra Hjem og Hasenøre er meldt henholdsvis 5 og 17 i dagene 18-23/10. Kysing Næs tegner sig beskedent for 1 20/10, mens Kullen og Gilbjerg denne dag pænt deler de 4-600 suler, der for torbi Varberg med henhv. 210 og 229. Desuden 10/10 13 Kysing Næs, og 4/10 1 ved Gilleleje.

Peter Thomsen

SKARVER

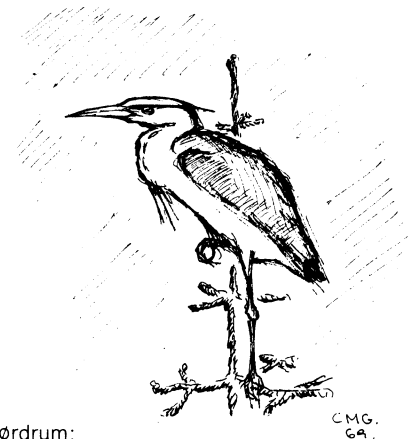
Skarv:

Største forekomster 300 Østfalster og 100 Nordmøn aug.-sept. (14/8 90 Nyord). Max. 50 om vinteren på Bornholm.

Topskarv:

*22/2 2 Hirsthals; desuden 4 fra efteråret i Jyl- land.

Peter Thomsen.

Rørdrum:

Vinteren 69-70 har givetvis krævet sin del af bestanden (døde fugle 16/12-69 Skast mose, Sønderjylland og 1 (rådden) 10/5 Vidåen). Værst er det gået ud over Vejernes ynglebe- stand, idet der kun er rapport om 1 fugl (pri. maj). Også den lille bestand i Skåne er blevet kraftigt decimeret. Fra Lolland-Falster er der som sædvanligt 3 paukende fugle (2 Maribo og 1 Borup, Nordfalster). 1 ved Hundsemyre 29/3.

Hvid Stork:

Stadig nedgang desværre! Formodentlig flere omstrefjende fugle end normalt, ofte parvis. Således bl.a. 2 på Nordmøn 22/5-13/7. Den en- lige Harløse-fugl på Sjælland er desværre stadig lige ensom. På efterårstrækket er der bl.a. set 4 3/9 Sydlangeland.

Sort Stork:

Ingen iagttagelser!

Sketork:

Ingen fra Vejlerne, men til gengæld 1 T 7/5 Sønderborg.

Flamingo:

1 trak sw 23/9 Langeland.

Jens B. Bruun.

STORKEFUGLE

Flere sjældne, sydlige hejrer iagttaget, omend kun få er blevet sendt ind. Dette stemmer godt overens med de tilsvarende mange hejrer fra England.

Purpurhejre:

1 set i Nordsjælland - høres det i folkemunde, men som sædvanlig foreligger intet skriftligt, ej heller beskrivelse.

Silkehejre:

25-27/5*1 Kysing Fjord og 14/6-ult.jun. samt ult.jul.-pri.aug.*1 Tipperne.

ANDEFUGLE

Denne orden registreres fortløbende af Vidt-biologisk Station, især i vinterhalvåret, og selv om andefugletællingerne i udstrakt grad benyt-ter sig af D.O.F.s medlemmers velvilje, er det ikke meget, det menige medlem hører om disse tællinger. De oplysninger redaktionen har mod-taget er præget af disse forhold, således at det ikke her er muligt at give et bredt billede af ande-fuglenes optræden. Men for at begynde fra en ende:

Sangsvane: Enkelte majforekomster, efterårs-fuglene måske lidt tidligere end normalt.

Pibesvane: Som sædvanlig op mod tusind fug-le i Vestjylland i efteråret.

Blisgås: Flere spredte iagttagelser, 75 fugle fra Fyn i marts er største antal.

Sædgås: Ses efterhånden kun i mindre tal. Til gengæld øges den overvintrende bestand i Skåne, hvor mindst 5000 fugle har holdt til i 70-71.

Kortnæbbet gås: Har vist ikke overvintret. Som sædvanlig store mængder i Vestjylland i foråret og i efteråret flere end normalt, således skal op mod 15.000 være ankommet 16/10. Vest Stadil fjord.

Knortegås: Meget fåtallig, modsat 69. I for-året er flokke på 120 og 250 set trækkende i Nordsjælland, medens efterårstrækket selv ved Blåvand og i Østersøen har været småt.

Bramgås: Fra foråret foreligger følgende data om træk: 19/4 100 Nivå, 24/4 190 direkte mod Sverige, Møns klint samt 42 Hammeren og 25/4 100 Mårum NS.

De øvrige iagttagelser drejer sig om spredte småflokke, dog 56 6/11 Bøtø.

Kanadagås: Efterhånden flere og flere. Over-vintrer i mindst 500 ex.

Snegås: 1 set medio maj på Nyord. Det er den fjerde danske "rekord" og muligvis den samme, som de sidste par vintre har været set blandt sædgæs i Skåne.

Rustand: 19/7 Kongelunden og et par i sep-tember fra Sydsjælland.

Svømmeænderne udviste ikke større særegen-heder. Ankomsten var lidt senere end normalt, **Knaranden** synes at have fået godt fodfæste. **Pibeand** er fundet med æg på Agersø i Store-bælt og flere sommerfugle er set.

Rødhovedet and: Efterhånden kun 4-5 par til-bage i Nakskov Inderfjord, og er kun set 3 steder uden for ynglepladserne.

Trold- og Bjergand: Synes at have været tal-rigere end normalt, velsagtens p.g.a. forskyd-ninger i de normale overvintrende bestande p.g.a. den udbredte is.

Hvinand: Vinterforekomsterne skal som ved de følgende almindelige arter ikke kommenteres. Flere oversomrende, men ingen meddelelser om store forekomster.

Stellersand: 11/1-17/2 1 han ved Københavns kyst, måske samme fugl ved Avedøre 25/3, 1/3 1 hun Hundested havn samt 1 hun ved Glænø, SS 6-24/12. Er der gået mode i Stellersænder?

Hvidøjlet and: Skal være set på Lolland.

Stor Skallesluger: Ynglebestanden er stadig minimal, vel 10-20 par.

Lille Skallesluger: Mange meddelelser forelig-ger, og en nærmere redegørelse vil fremkomme i næste årsoversigt.

Lettere omredigeret efter forlæg af Leif Clausen, Hans Lind, Hans Anker Nielsen og P. Milton Hansen.

ROVFUGLE

Rovfuglemæssigt blev 1970 et "fedt" år. Der blev registreret flere usædvanlige forekomster både hvad gælder træk og sjældenheder. De væsentligste data er indsamlet fra de traditionel-le træklokaliteter, men det er tydeligt at den øgede kommunikation mellem ornithologer har givet os flere data end tidligere år. Ynglefore-komst er der her ikke gjort meget ud af. Dels offentliggøres yngel af sjældnere rovfugle ikke særligt præcist af forståelige grunde, dels arbej-der en rovfuglegruppe bl.a. med ynglebiologiske undersøgelser, som vil blive publiceret på anden vis.

Den lange vinter forsinkede forårstrækket for en række arters vedkommende og kan vel også tilskrives skylden for de mange Kongeørne i for-

året. Under en varm periode i maj invaderedes landet af Lærkefalke ligesom Hedeheg optrådte talrigere end normalt på træk. Lemmingåret i Lapland har tilsyneladende sat sit præg på efterårsiagttagelserne, idet Kongeørn har været talrig i Skåne siden oktober og Laddenbenet musvåge igen har optrådt invasionsagtigt.

Ellers forløb efteråret normalt med de sæd-vanlige store træk over Østdanmark og enkelte hits så som Skrigeørne og Steppehøg.

Kongeørn: 5 iagttagelser fra Nordjylland i for-året alle juv., "et par stykker i marts" Fyn, yder-ligere 3 forårsfugle fra øerne, hvortil kommer 2 gamle fugle, der er blevet forkastede af Sjælden-hedsudvalget (det er synd for dem, altså ørnene). Så vidt vides har enkelte fugle overvintret. De eneste efterårsiagttagelser er fra 25/10, hvor der både ved Stignæs og ved Nykøbing F. sås en ungfugl. En ikke beskrevet fugl fra Jylland skal nævnes, idet man må forvente en række iagttag-elser fra denne vinter.

Stor skrigeørn: De eneste sikre er 1 juv. 11/9 Bøtø samt 1 (fulvscens) fra Stignæs 20/9. Des-uden to udokumenterede fra Jylland i maj og juni.

Skrigeørn sp. 29/3 Skagen, 20/4 Vedbæk, 20/9 Stignæs, 26/9 Hareskoven. Efter iagttagernes eget udsagn skulle de tre sidste være sandsynlige små skrigeørne. Stor skrigeørn har efter at man for ca ti år siden begyndte at se skrigeørne (tid-ligere "rekorder" er skudte fugle), været den hyppigste, men siden 1966, hvor der også i Skåne kom gang i sagerne, er den lille set næsten lige så hyppigt. Bestemmelsesspørgsmålet er dog stadig vanskeligt, så at notere, om man tror det er den ene eller den anden art, man har for sig, selv om man ikke er sikker, er udmærket.

Slangeørn: Meddelelse om 2 udokumenterede er modtaget.

Gøglerørn: Som et kuriosum skal nævnes at den- karakteristiske, afrikanske art er set i Jylland.

Havørn: 15 iagttagelser foreligger, deraf kun 2 gamle fugle. 8 af fuglene er set i foråret i Nord-jylland, og der er muligvis en del gengangere blandt disse.

Musvåge:

Følgenden meddelelser om træk foreligger:

Før 20/3 kun enkelte fugle,

20/3: 88 ved Moesgård, Århus og 41 Hareskoven.

21/3: 102 ved Fornæs.

23/3: 145 ved Århus, 214 ved Køge.

24/3: Stort træk over Københavnsområdet, således 1000-1500 ved Nivå, 1000 ved Avedøre og spredt 100 Hareskoven.

26/3: 100 Nordlangeland og 150 Hareskoven.

27/3: 950 Gilleleje, 55 Nordlangeland.

1/4: 70 Ølsemagle.

4/4: 72 mod øst Djursland samt svagt træk Hareskoven.

5-12/4 kun enkelte set trækkende på Sjælland.

13/4: 43 Gilleleje.

15/4: 310 Gilleleje, 228 Nordlangeland og 380 Hareskoven.

19/4: 100 Feddet og 50 Hareskoven.

25/4: 100 på trækforsøg Skagen.

Disse data illustrerer meget godt forårstrækket af musvåge over Danmark.

Tallene er lavet end normalt, hovedtrækket er gået over Østdanmark 23-27/3, og man må regne med at en del af de svenske fugle ikke bliver registreret fordi de går direkte fra Tyskland til Sverige og/eller krydser Østersøen via Lolland-Falster og ikke når op til Københavnsområdet. Der er en tydelig forsinkelse af de sidste fugle indtil midten af april, især ved Skagen sås mange sene fugle indtil beg. maj.

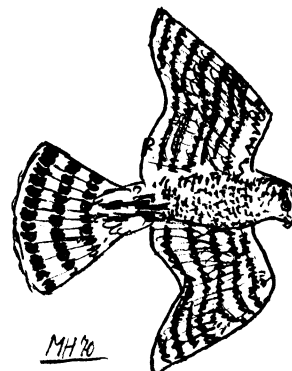
Fra efteråret er der rapporteret om de sædvanlige store træk i Øresundsområdet. Bemærkes skal perioden 19/9-23/9, hvor mindst 12.000 musvåger trak ud ved Falsterbro og 3-4.000 blev jagttaget i Nordøstsjælland. Denne periode var karakteriseret ved et meget kraftigt fald i middeltemperaturen, fra et par grader over normalen til 8 grader under i løbet af få dage. Et sådant temperaturfald er tilsyneladende en meget tydelig trækudløsende faktor for musvågen.

Det er set ofte før, men sjældent så tydeligt. Ved Stignæs og på Langeland sås tilsvarende store træk, men fra Sydlolland, hvor hovedparten af vågerne normalt trækker ud, foreligger desværre ingen data. I Jylland sås som ventet meget lidt træk af musvåger. Som et kuriosum kan nævnes, at hele 11 fugle samlet trak SE ved Blåvand 26/9. Det er "kanonstræk" på de kanter.

Vågetrækket især om efteråret besidder en del spændende momenter (afdrift med deraf følgende kompensation, tidsforskydning m.v.), som det var på tide at få nøjere klarlagt. Et forsøg på dette blev gjort på Ganløsemødet i oktober, hvorfra interesserede kan få et referat, men yderligere undersøgelser er påkrævede.

Låddenbenet musvåge: Invasionen i efteråret 1969 resulterede i flere fugle end normalt i vinterens løb især i Østdanmark, ligesom forholdsvis mange sås på tilbagetræk i løbet af foråret især i slutningen af april. 10-15 fugle er set i maj, den sidste o. 1/6, og i Jylland har der muligvis været tale om oversomring (bl.a. 8-13/8 Hjem). I efteråret optrådte arten igen talrigt fra midten af september. Som sædvanlig få ved Stignæs, men talrig på Østsjælland og på Bornholm. Fra Falsterbro meldes om dage med over 300 trækkende men fra det øvrige land foreligger ikke oplysninger om unormalt mange.

Den overvintrende bestand er svær at registrere, men et forsøg på at følge de overvintrende rovfugles fluktuationer gøres af en gruppe, idet flere egnede lokaliteter gennem vinterens løb inventeres regelmæssigt. Det er tanken at udvide disse optællinger, men indtil videre har vi ikke megen eksakt viden om de overvintrende vågers antal og udbredelse.

Spurvehøg: I vinterens løb gik en del fugle til og større træk sås først efter midten af april. Fra trækstederne rapporteres om færre en normalt, men ellers gives ingen oplysninger om forekomsten i 1970.

Duehøg: I efteråret set talrigere i Østdanmark og i Skåne end sædvanligt.

Rød glente: Mange jagttagelser:

19/1 Klinteskoven, Møn, 20/3 Kongelunden, 27/3 Stavnshoved, Djursland, 21/3 Sønderskoven, Als, 28/3 Stavnshoved, 28-29/3 Møn, 29/3 Nyord, 1/4 Fornæs, 2/4 Avedøre, 5/4 Ulvshale, Møn, 10/4 Kysing, 14/4 Nordlangeland, 22/4 Dråby, Dj., 22-24/4 (2) Møn, 24/4 Trelldenæs og Røsnæs, 8/5 Skagen, 9/5 v. Vejle, 11/5 Bøtø, ?/7 Maribo, 15/7 Rebild, 10/8 Sønderborg, 19/8 Falster, 13/9 Stignæs, 21/9 Møn, 26/9 Stignæs.

Vinterjagttagelsen er vist den første fra Danmark, men arten overvintrer regelmæssigt i Skåne. Læg mærke til de få efterårsjagttagelser. Det er karakteristisk at arten kun sjældent ses i Nordsjælland om efteråret trods stort gennemtræk af andre rovfugle. Har formodentligt ynglet flere steder i landet i 1970.

Sort glente: Også denne art er talrigere end normalt.

25/3 Køge, 28/3 Sædding ved Esbjerg, 19-21/4 Chr. Ø, 8/5 Esbjerg, flere dage i maj ved Blåvand, 18. Og 20/5 Møn, 20/5 Als, 23/5 Køge og Årtoft SJ, 11/6 Møn, 30/7 Bryrup MJ, og de eneste fra efteråret, 4/10 og 21/10 ved Stignæs.

Hvæpsevåge: De første fugle 28-29/4 ved København, dernæst meget få jagttagelser:

16/5: 44 over Røsnæs

17/5: Enkelte Møn og 80 Bagsværd.

18/5: 60 over Reersø

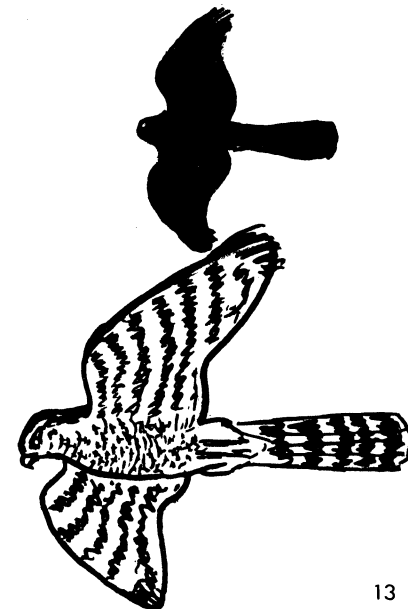
20/5: 12 om formiddagen Møn.

24/5: Jævnt træk over Østmøn, ialt 85 iagt.

3/6: 150-200 Østmøn.

Forårstrækket er svært at registrere og varierer normalt fra år til år i størrelse og forløb. Ovenstående data vidner om et meget diffust trækforløb i foråret 1970. Efterårstrækket bød ikke på overraskelser; som sædvanligt større træk i Østdanmark.

Rørhøg: Mange oversomrende fugle, som måske er resultatet af et forsinket forårstræk, således op til 10 fugle på en enkelt dag fra midten af april. I 1966 hvor trækket blev forsinket til henimod slutningen af april, blev en række sekundære ynglepladser besat, og noget lignende synes at have været tilfældet i 1970. I den forbindelse er et kuld på 5 unger fra Falster værd at bemærke, idet reproduktionsevnen ofte er større i nordlige bestande. Da vi ikke har oplysninger fra Sverige om forholdene i 1970, kan vi desværre ikke udtale os nærmere om disse forhold.

Blå kærhøg: Forholdsvis mange sene fugle, således op til 7 trækkende på Skagen 8/5 og enkelte andre steder i begyndelsen af maj. Tilsyneladende overvintrer meget få. Ved Blåvand sås i slutningen af september usædvanligt mange, idet mindst 8 brune fugle fouragerede på et lille område og andre sås i omegnen. Normalt ses sådanne koncentrationer af rastende blå kærhøge kun på det inddæmmede areal på Amager og da oftest senere på året. I samme periode sås Tårnfalk i stort antal, der tales om et sted mellem 25-50 i Blåvandshuk-Skallingen-området. Antallet af de to arter dalede imidlertid ret hurtigt, først i oktober sås kun få. Om det var den lokale musebestand, der betingede koncentrationen eller om der var tale om et unormalt stort gennemtræk, er svært at sige. Forekomsten af de to arter synes i det øvrige land, at have været normal. I forbindelse med dette skal det bemærkes, at de fleste af de iagttagne kærhøge var næsten u-stribede på kropsundersiden. Var der tale om unge fugle? Hvorfor var der ingen gamle hanner? Hvorfor ses der normalt mange flere brune fugle end gamle hanner? Er der en årstidsvariation? Steppehøg: 1 juv. ved Blåvand ult. aug.

Hedeheg: Ynglefuglene synes at være gået lidt tilbage i forhold til 68 og 69. Til gengæld er der set usædvanligt mange trækkende i foråret (det forvirrer lidt med de mange sene blåkærhøge):

25/4 2 hanner Gilleleje, 6/5 1 brun sammesteds, 9-10/5 1 hun Brabrand sø, 16/5 1 ved Korshage NS, 17/5 1 brun Nyrup NS, 19/5 1 gammel han Kongelunden, 20/5 1 brun Møn, ca. 1/6 1 brun Læsø. Og i efteråret: 3/8 1 gammel han Falster, 7/9 1 gammel hun Ishøj strand, 5/9 1. ung og 13/9 1 gammel han begge Stigsnæs.

Fiskeørn: Denne arts forekomst er netop blevet behandlet i FO 4 1969 og FO 4 1970. Ialt 300 Fiskeørne er set i 1970, og de 60-65 sommer- og efterårsagttagelser er ganske normale. Forårsagttagelserne er derimod usædvanlige. 140-157 trækkende fugle er set i foråret på Sjælland, de fleste i området øst for linien Roskilde-Gilleleje, og de resterende 85 er set på forårstræk andre steder. 25/3 og 27/3 blev de første fugle set. Herefter sås kun 11 stk. indtil 12/4 og alle omkring København. I perioden 12-20/4 blev hele 130 stk. registreret i Nordøstsjælland, flest 15/4 (72) (15 på Langeland samme dag) og 19/4 (32). Resten af måneden og maj var normal eller måske lidt i underkanten med hensyn til fiskeørne i dette område, ialt 10-12 stk.

I Jylland og på Bornholm forholdt det sig ganske anderledes. Her sås flest fugle i slutningen af april og i maj, således:

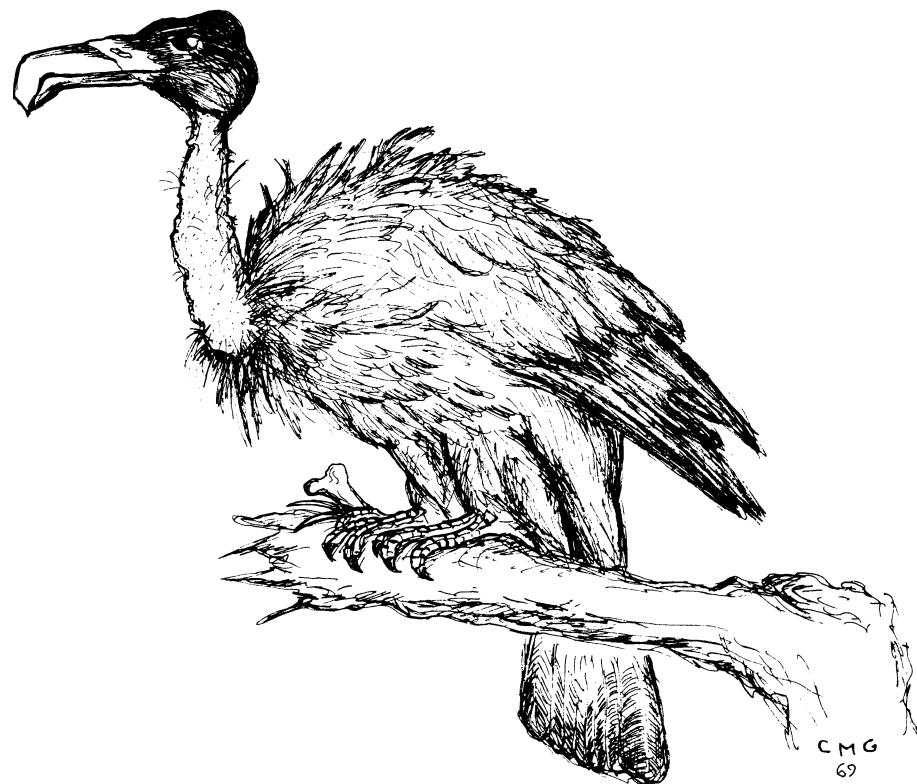
Bornholm og Chr. Ø: 19-30/4: 10 stk. og i maj 8 stk.

Jylland: Kun 10 fugle i april, men 41 i maj, deraf Skagen med 5, 8 og 15 stk. henholdsvis 4., 8. og 9. maj.

Det kraftige Sjællandstræk foregik på et tidspunkt, hvor de fleste søer stadig var tilfroskede, og den geografiske fordeling i forbindelse med tidsforskydningen af trækket gør det hele til en ejendommelig affære.

Vandrefalk: 24 fugle er set og 1 fundet skudt. 11 er på tilsyneladende direkte forårstræk, der er 2 sommeragttagelser og resten er set spredt i løbet af efteråret og vinteren. Heller ikke dette år kom der unger på vingerne på en yngleplads, æggene var gølle. I det hele taget var forekomsten i 1970 som de sidste par år (jvf. FO 4 1969). Lærkefalk: Oprådte meget usædvanligt. Efter at der i april kun blev set et par fugle, nærmest væltede det med lærkefalk over landets grænser.

Ialt ca. 160 (ethundredeseksti) er rapporteret og heraf de 130 fra maj måned. De fleste fugle er set ved Skagen og Gilleleje, således Skagen 8/5 14 og 9/5 38 fugle, medens der ved Gilleleje er set lærkefalk på træk så at sige hver dag i maj og ofte flere på samme dag, ialt ca 50 fugle. Dertil kommer 28 iagttagelser især fra perioden 6-10/5, hvor 14 fugle er set i alle egne af landet, og der er 4 juni og 2 juliagttagelser foruden ynglebestanden, der stadig er minimal. De reste-

rende 24-25 fugle er set på mere traditionel vis:

Trækkende især i Østdanmark (kun 7 fra Jylland), få i august, flere i september og enkelte indtil midten af oktober.

I den "fede" periode først i maj var det varmt (20 grader) og solrigt, altså ideelt til et forsøg på at udbrede sit yngleområde for en insektspiser som lærkefalken (forlænget træk), men det er påfaldende at kun 2 Aftenfalk (måske endda den samme) sås i perioden.

Dværkfalk: Det billede, de fleste har af denne arts forekomst, bliver ikke forrykket af 1970-materialet. Det ville dog være rart at få mere hold på artens forekomst. Gennem de sidste 20 år er dværkfalken støt og roligt blevet mere og mere fåtallig. Det er dog meget få tal, vi har til at vise dette med.

Falsterbo-tallene giver et fingerpeg. Blåvands-tallene er sværere at bruge, da observatørernes flair for dværgefalk er meget forskellig (yderpunkterne 15 og 69 fugle pr. efterår), men en nedgang på mindst 50 procent af de i Danmark gennemtrækkende dværgefalk i de sidste 25 år er vist ikke helt urealistisk at forestille sig. Om nedgangen fortsætter har vi ingen mål for. FOs indsamling har kun givet få meddelelser, så lad os få alle iagttagelser fra 1971.

Aftenfalk: Et normalt år: 6/5 Læsø, 8/5 Skagen, 30/5 København alle gamle hanner, 1 han og 1 hun 4/8 Als, 1 han 1/9 Als, 20/9 gammel han Møn, 27/9 ung han Skallingen, 22/10 han Als og 25/10 hun Stigsnæs.

Bo Netterstrøm.

HØNS + VANDHØNS

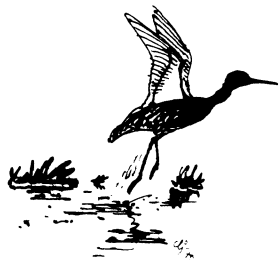
Ret magert år! Dette gælder både for Trane og "invasionsfuglene" Vagtel, Plettet Rørvagtel og Engsnarre, hvis optræden tilsyneladende dirigeres af de samme faktorer.

Vagtel:

Meget få! Alle i Jylland. 17/6 1 Varde å - 27/6 1 Hvidmose, Holstebro - juni 1 Skjernå-deltaet - 11/7 k Thorsager, Nørreåen - sommer 70 ved Nibe og Randers.

Trane:

Ringede år! Ingen flokke over 20 på forårstrækket, som forløb mellem 23/3 og 30/6 (27 maj-fugle og 5 juni-fugle). Trækket forløb næsten udelukkende over Møn og NØ-Sjælland, kun 2 bornholmer- og ingen Fyn/Jylland-iagttagelser. Efterårstrækket som sædvanligt af betydeligt mindre dimensioner og ligeledes ringede i år. Første fugle set 14/8, sidste 11/10 (11 T Helsingør). Største flok 35 30/9 Bornholm. Efterårsfuglene ses især på Møn og Bornholm (og Christiansø); 2 fra Københavnsområdet og 7 i aug. Kysing Fjord.

Denne fuglegruppe blev i 1970 på enkelte undtagelser nær ret forsvundet af fuglefolket. Foruden den store inventering af Stor kobbersnepe, Almyrle, Brushane og Klyde, har der været observationer af trækket ved Blåvand, ringmærkninger på Langeland, men ellers kun ganske få systematiske registreringer.

Vandrikse:

Regelmæssig, men meget fåtallig overvintren i Midtjylland. Ellers nu og da en overvintrende fugl i det øvrige land (?). 1 21/12 Busemarke, Møn.

Plettet Rørvagtel:

Maget fåtallig i år. Iagttagelserne falder mellem 4/4 og 2/10, flest i juni.

4/4 1 Christiansø - 13/4 1 hørt Vaserne, NØ-Sjælland - 3-4/6 1 Busemarke, Møn - 4/6 1 Selbjerg Vejle - 26/6 2 hørt Gundsømagle sø, NØ-S. 14/8 1 Sjællandsbroen, København - 2/10 1 Vust, N-Jylland.

Engsnarre:

Også fåtallig i år! 4-7 fugle fra 16/5 til 2/10. Alle i det store Jylland.

16-24/5 og 31/5 1-2 Tinglev mose - 3/6 1-2 Varde å - 14-30/6 1 Brabrand sø - 2/10 1 skudt Juelsminde.

Stortrappe:

1 mulig Stortrappe set Hammeren, Bornholm 26/4 - 1 han W 27/4 kl. 07.15 Busemarke mose, Møn.

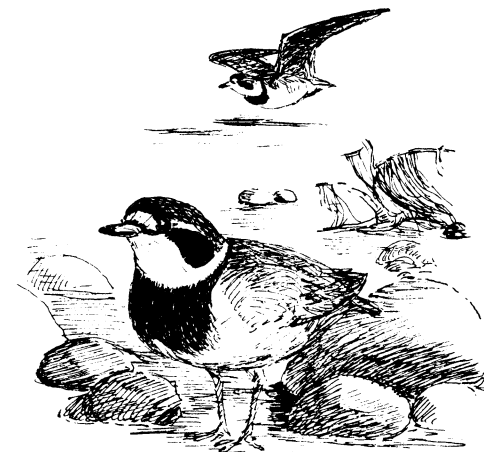
Samme fugl?? Det lyder sandsynligt. Jævnfør i øvrigt 1 T Gilbjerghoved 4/5 68.

Jens B. Bruun.

VADEFUGLE

I løbet af dette år vil der dog blive publiceret en del om vadefugle specielt fra Vestkysten og flere landsomfattende optællinger vil finde sted, således at vi ved beskrivelsen af året 1971, vil kunne fremlægge et langt bredere materiale end det er os muligt denne gang. Gennemgangen vil derfor være noget løs, og jeg vil i det store hele kun beskrive de usædvanlige forekomster.

De tidligere vade-Strandskade, Vibe, Stor præstekrave, Rødben m.fl. kom sent. Først efter midten af marts dukkede de op, men da i stor hast. Ved månedens slutning synes der at være stase i trækket og store mængder af rastende vadere sås mange steder. Det er muligt at det langvarige snedække har forsinket ynglefuglene. I hvert fald synes nedtrækket for en "sydlig" art som Strandskade at være forsinket (det samme gjaldt for en række småfugle i efteråret).

Enkeltebekkasin: Denne art bliver undersøgt i 1971. En juliagttagelse kræver vist nærmere dokumentation.

Skovsnepe: Talrigere end ellers på forårstrækket.

Stor kobbersnepe: Allerede på Ulvshale 19/3, 48-50 fugle 4-5/4. Ynglebestanden synes dog normal.

Lille Kobbersnepe: Som sædvanlig store mængder i foråret, f.eks. "flere tusinde" Alrø ved Horsens i slutningen af marts (en kendt læge og en skægget magister (lokale folk har kun noteret 1/10 heraf), op til 1200 Enø SS, og 4-5000 Læsø primo maj.

Svaleklire: En spredt forekommende art. Sjællænderne regner med mindst 10 ynglepar på Sjælland.

Tinksmed: 2-3 par i Sydsjælland.

Sortklire: Hele 76 18/6 ved Kysing fjord.

Rødben: Op til 60 på Læsø i januar og 40-60 mod syd ved Møns klint 15/2. Det er vel de islandske som spøger.

Stor præstekrave: Synes at være gået tilbage som ynglefugl i indlandet.

Lille præstekrave: Måske tilsvarende stor fremgang (11 par fundet på Midsjælland). Iøvrigt set mange steder, bl.a. så sent som 11/10 ved Kolding. Det ville være interessant at få denne art inventeret.

Stenvender: Yngler spredt, men fåtalligt på diverse holme over det meste af landet. 13. og 15/2 1 ved Hanstholm.

Strandhjejle: 1000 på Skallingen i slutningen af maj.

Pomeransfugl: Eneste iagttagelse er fra de klassiske marker ved Ræhr i Thy, således 20 ex. 19/5.

Tredækker: Eneste veldokumenterede: 25/10 Stigsbæ.

Damklire: Ny art for kongeriget 10/5 Borreby mose.

Mudderklire: Ynglebevis skal foreligge fra Gjærn n.f. Silkeborg.

Sortgrå ryle: Som sædvanlig en lang række spredte iagttagelser. Vil blive undersøgt i 1971.

Dværgryle: Som i 69 talrig, over hundrede fugle set flere steder i september.

Temmincksryle: Synes at have svigtet noget. Denne art er svær at registrere og oplysninger (tal) ønskes fra steder med fast optælling.

Alm. ryle: Mere fåtallig på forårstrækket end sædvanligt. 16/9 stod der stadig 60.000 ved Rømdødæmningen.

Krumnæbbet ryle: Talrig, dog knap så talrig som i 69.

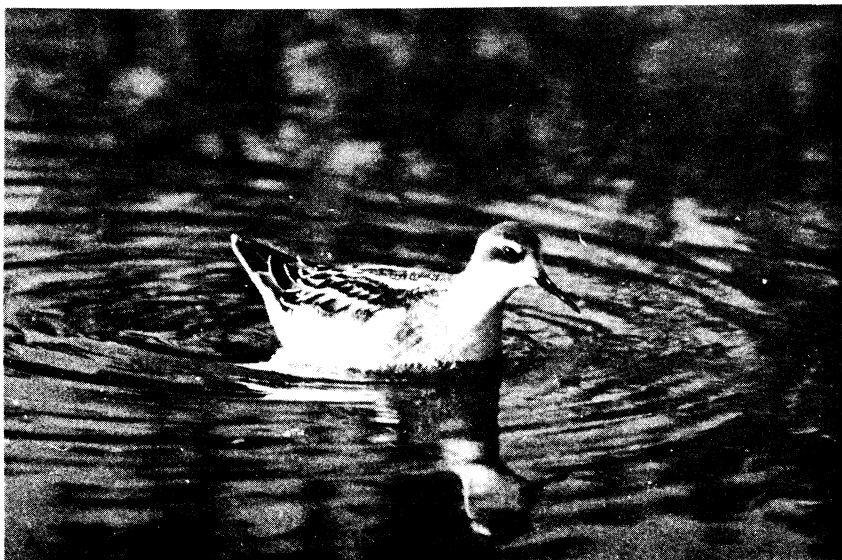
Kærløber: Som dværg- og krumnæbbet ryle knap så talrig som i 69, men dog disse: 21/7 Kongelunden, 6/8 Langeland, 10-11/8 1 gammel Brabrand, 5-13/9 1 juv. Kysing, 4-5 16/8 og 1-2 23/8-6/9 ved Ølsemagle, Tissø: Op til 25 i slutn. af august. 29/8 8 ad. og 4 juv. Flasken i Vestsjælland samt 25 trækkende (en flok) ved Stignæs 13/9.

Thorshane: Meget få iagttagelser, men heller ikke de lange ophidsende storme.

Odinshane: Også denne svømmesnepe tilsyneladende under normalen, eller meddeles den efterhånden ikke længere.?

På Glænø Vesterfød er 1 iagtt. 9/5 og 24/5 sås 1 Voldum Sø, Nordvestjylland. I juni opholdt en fugl sig i Kysing Fjord 19.-26., en sås Ishøj 27. og 30. dukkede 1 op Ølsemagle, hvor den blev 2/7 (samme fugl fra Ishøj?). 20/7 1 Flasken, Vestsjælland og 23/7 1 Skallingen. Bygholm Vejle har 2 fugle 15/8 Brabrand Sø 1 ad, 18-24/8 (blev ringmærket) og Ølsemagle ender med at have 1 27/8. Sidste: en oktoberfugl fra Stignæs.

Bo Netterstrøm

MÅGEFUGLE

Alm. Kjove. 2 iagttaget Skagen 25/4. Fra beg. af maj til beg. af juni og igen fra slutningen juni til midten af juli er daglig observeret 1-3 fugle ved Blåvand. En ganske bemærkelsesværdig indlandsobservation fra Mossø den 7/5, hvor 3 fugle sås. 1 set Samsø 10/5, og fra Østdanmark nævnes følgende: Dragør 1 7/5 og dagligt 1-2 fugle ved Ishøj og Præstø Fed gennem hele juli. Endnu 2 Præstø 15/8, 1 Hjelmsø 28/8, 3 trk. og 1 rast Ishøj 13/9 og samme dag trk. 1 ved Ulvshale. Eneste forekomst herudover er et dødfundet ex. fra Stubbekøbing prim. dec.. Ialt 419 iagttagne Alm. kjover fra Blåvand i perioden 15/7-31/10 er afsat i fig. 1.

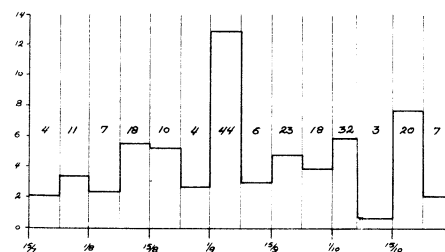

Fig. 1 Gennemsnitsantallet af Alm. kjo ved Blåvand pr. dag i syv-dagesperioder og desuden anført højeste dagcifre i perioden.

Storkjove. Skuffede enormt sammenlignet med tidligere år. I efteråret 69 sås omk. 40 alene ved Blåvand mod kun 16 efteråret 70. Fuglene er set enkeltvis under kraftigere vinde og frodelingen ser ud som så: 13/7 3, 14/7 2, 15/7 1, 16/7 1, 22/7 1, 12/8 1, 1/9 1, 2/9 1, 5/9 2, 6/9 1, 13/9 1, 17/9 1 og en efternøler 4/11. Tilsyneladende er 6-8 fugle set i den kraftige oktoberstorm ved Hvide Sande, men dette synes at have snydt både Blåvand og Hanstholm! Sidstnævnte præstere 2 20/10, hvor Kullen havde 6. 19/10 var en set ved Ishøj og 29/10 fik Gilbjerg også sin.

Mellemkjove. Efterårets store overraskelse på havfuglefronten, som den helt har domineret med invasionsagtig optræden ved Vestkysten. Ialt er der rapporteret 68 iagttagelser fra Vestkysten, men da kun 3 er beskrevne, kan vi ikke nævne data. Det er dog muligt at SU vil godkende iagttagelserne som en invasion, hvis vi blot får nogle flere beskrivelser. Det er karakteristisk at der ikke er sikre obs. fra de indre farvande. Knud Pedersen giver følgende fordeling af de af ham iagttagne Mellemkjover:

	Ad. m. hale	Ad. u. hale	Juv.
17/10	1		1
18/10		1	1
19/10	3	3	17
20/10	1		2
24/10			1
Ialt	5	4	22

Faktisk kan vi ikke nævne at snyde den ikke tildageligt blåvandsrapportlæsende for denne Røn- nestbeskrivelse af Mellemkjove:

... da jeg så fuglen flyve sydover en lille hundrede meter fra min observationspost i en af den tyske værnemagt under anden verdenskrig opførte forsvarsstøtter, en betonbunker beliggende i første klitrække, var jeg ikke et øjeblik i tvivl om, at jeg her stod over for en Archaeopteryx efterkommere. Alene herfor må tale de til fjer om-dannede skæl. Ved at tage fuglen nærmere i øjesyn kunne den henføres til Lariformes på grund af den manglende kro og den veludviklede muskelmave! Det næste skridt var så at tage næbbet under behandling. Dette var et typisk Stercorariidæ næb, idet den øverste basale del var dækket af "vokshud", nedtil begrænset af et par smalle hornflader, som dannede overnæbbets kant og fortil stødte op til den kraftige hornskede omkring den krumme næbspids. Ved yder-

ligere iagttagelse fremkom resultatet: Mellemkjo, dette alene baseret på det faktum at håndsvingfjerene 1., 2., 3., 4., 5., 6., og måske også 7., og 8.'s skaffer var hvide, hvor til forskel Storkjoven har alle ti hvide, Alm. Kjo, kun 4-5 og Lille Kjo, 1. og 2. og til tider 3. hvide... Og så var den forbandet stor.

Lille Kjo. Kun 3 observationer, alle hidrørende fra Blåvand.

Kjo. sp. Vort ihærdige iagttagernet levner efterhånden ikke denne gruppe mange chancer. Bortset fra 19/10, hvor der fra Vestkysten meldes 70 af denne gruppe, er kun nævnt ca. 30 hvoraf 5 fra Gilbjerg 19-20/10 og 1 fra Hjelm fortjener at blive nævnt. Det skal måske indskydes, at af de 70 og de 5 formodes henholdsvis hovedparten og 1 at have været Mellemkjo. Længe leve dygtiggørelsen og oplysningsmateriale, som forhåbentlig snart ser dagens lys. Nu skulle der vel efterhånden snart være en mulighed for at en bestemmelsesnøgle over kjovernes kunne stables på benene.

Svartbag, Sildemåge, Sølvmåge, Stormmåge og Hættemåge undtaget lokalredaktørernes bemærkninger om fortsat fremgang for de ynglende større måger, der til stadighed tager nye lokaliteter i besiddelse, har disse arter ikke kunnet ophidse redaktørerne til nærmere meddelelser. Af forhåbentlig lige så gode grunde mangler en mængde rapporter, sted og datoangivelser for en række andre arter og områder!!

Gråmåge. Tilsyneladende mest almindelig om foråret. 17-24/1 sås en juv Århus og 11/2 sås 2 i Hanstholm og 13/2 stadig en enkelt. I Esbjerg er formodentlig den samme fugl set 19-24 og 29/3. 1 er set i Skagen 25/4 og dagen derpå er en set Blåvand (2 års.), 2/5 1 set i Skagen, Esbjerg og Guldager Sø (indlandsloc. ca. 2 km fra kysten lige nord for Esbjerg). Yderligere 1 Esbjerg 9/5 og 1 Hirtshals 21/5 afslutter foråret. I efteråret er 1 set Ishøj 19/9, 1 juv. ved Blåvand 4/10, 1 ad. på Skallingen 1/11 og 1 ad. Blåvand 28/12. Desværre er angivelse af alder ikke konsekvent gennemført hos indsenderne.

Hvidvinget Måge. Præget som foregående art af foråret.

I alt er 17 rapporter, 6 med beskrivelser, 4 godkendt af SU, Hanstholm er åbenbart et fast sted om foråret og der er kun 2 efterårsagttagelser.

Sorthovedet Måge. Et par har ynglet i Stormmågekoloni på Vestsjælland og 1 er set Ølsemagle i sensommeren. (?)

Dværgmåge. Da vi kan forvente at arten bliver mere udførlig behandlet af Niels Linnet skal her kun gives en skematisk oversigt over det store antal observerede fugle.

Vestdanmark har haft særdeles mange især i foråret og koncentrationerne af fugle ved Køge i efteråret har i år givet flere end sædvanlig omend ikke så høje dagcifre. Forkomsten her skulle faktisk være konstant fra år til år, men hvorvidt det er østlige fugle på vej til overvintring i Atlantområdet eller ophobning af fugle fra vest, der endelig besinder sig til at søge til Sortehavet, som er hovedovervintringsområde for østlige bestande, er ganske uvist. Det er sikkert noget helt tredje??. Højeste cifre fra Køge er 40 22/11, men i midten af november er enkelte set de fleste steder på Østsjælland. Blåvands højeste dagciffer er 139 14/5, mens 30 i Vejlerne sidst i maj er lidt under normalen. Esbjerg har haft de sædvanlige ca. 40 fugle i beg.-midten af maj. Udenfor diagrammet falder følgende iagttagelser: 1 ad. Århus 20/2, 12 Præstø Fed 20/4 og 1 sub. ad. 25/4 i Skagen. Trods de mange østsjællandske observationer er fugle (?) kun set Bornholm (?) 29/6 og 19/10. (se også sortterne).

	maj		juni		juli	aug.		sept.		okt.		nov.		dec.	
BLÅVAND	150	100	1	3	2	-	4	2	7	3	1	15	1	-	-
ØVRIGE JYLLAND	2	38	-	3	7	5	8	12	3	-	4	11	-	2	-
SJÆLLAND + L.F.M.	14	17	-	1	9	7	4	2	2	2	7	3	30	43	4

Fig. II: Antallet og fordelingen af Dværgmåger i Danmark 1970. (Ingen rapporter(et) fra Fyn).

Sabinemåge. Forbavsende fåtallig trods de mange mindre storme. Fra Kullen er 1 obset 20/10 og 1 juv. er meldt fra V. Stadil. Med Jørgen Lauersen på besøg ved Blåvand lykkedes det stedet at stampe 2 ad. 1 juv. op af sanddyngerne.

Ride. En observation af 3 fugle Ring Sø, 20 km syd for Silkeborg den 11-12/8 falder forbavsende godt sammen med et usædvanlig stort antal Dværgmåger i Kysing Fjord??.

Arten skulle iøvrigt være alm. på Sjællands nordkyst i kraftigere nord og vestenvinde. Af indvandsobservationer kan iøvrigt nævnes 1 juv. 23/10 og 1 juv 24/10 Bornholm (?), 1 ad. Køge 14/11 og 1 juv. Mosede, Sjælland 27/11. Fabelagtigt mange ved Hanstholm i efterårsferien, hvor ca. 34.000 taltes 20/10, men hele efteråret har morgentræk med et par tusind fugle ikke været usædvanlige.

Sortterne. På vestkysten er 3 set Esbjerg 18/4 og 4 Selbjerg 28/4. I midten af maj er enkelte fugle set Sjælland og Møn og i Østjylland har man i år fornøjet sig med følgende: 10 Tåstrup Sø 9/6, 1 Hjarnø Sund 11/6, mellem 4/7 og 27/8 er ialt 20 set i Kysing og 18/8 1 i Ring Sø. En sen iagttagelse 16/9 af 1 juv fra Kolding Fjord. Efteråret domineres ellers helt af Østdanmark med 6 ad Ulvshale 25/7, 1 juv. Busemarke Mose 26/7 og den årlige ophobning ved Ølsemagle, der 2/8 opviste 155 rastende fugle. Sammenlignet med Dværgmåge er dette egentlig ganske interessant, idet begge disse arter yngler på indlandslokaliteter, men uden for yngletiden optager en mere

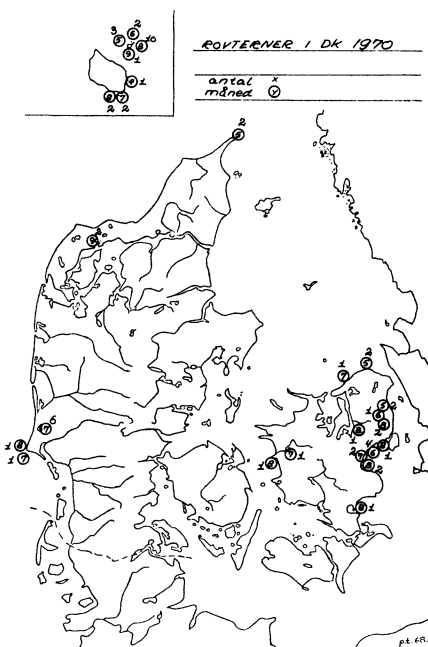
pelagisk levevis. Hvis forekomsten af listens næste art på andet år i træk sammen de mange Sortterner ved Ølsemagle kan tages som et udtryk for at disse fugle kommer fra øst og søger mod Atlanterhavsområdet for at overvinde kunne noget tilsvarende udemærket tænkes for Dværghmåge. Det forekommer dog en lille smule mærkværdigt, at der da på ganske bestemte steder i Skotland forekommer flokke på op til 500 Dværghmåger i beg. af aug. (Er samtidig meget fåtallig i det sydligere Storbritannien) men ingen koncentrationer i seneefteråret. Desværre ved vi alt for lidt om disse arters træk, men hvis nogen skulle kunne opspore en løsning glæder vi os meget til at se den.

Hvidvinget Terne. En ikke aldersangivet fugl set Bygholm Vejle og atter i år er 1 juv. set med Sortterner Ølsemagle.

Sandterne. Der foreligger meget få iagttagelser af denne art uden for de egentlige yngleområder. Naturligt nok i betragtning af, at den ikke følger de strengt overvågede kyststrækninger på sit træk og jo ellers ikke særlig talrig. Nu hvor Faunistisk Kartotek ikke længere leveres fortløbende oplysninger kunne en revision af artens ynglepladser snart være på sin plads, men forhåbentlig glider nogen sådant naturligt ind under Atlas-projekt. Alle opfordres imidlertid til i indeværende år nærmere at gøre notater, der i en senere rapport kan belyse forholdene. Formentlig nærmer den danske ynglebestand sig ca. 200 par, overvejende fordelt langs Limfjordsarealerne, men ellers går rygter om en enkelt koloni på 75 par!!.

Rovterne. En af de arter der får det til at krible i de fleste feltbisser og da især når Arne Møller fra Christiansø fremtryller denne forårsbuket: 1 14/5, 1 27/5, 1 29/5, 1 2/6, 1 10/6. Udover disse usædvanligt mange forårsfugle i det hele taget er, 1 set Bornholm 19/4, 2 set Gilleleje 7/5, 2 ved Skagen 12/5 og 1 Furesøen 6/6. Efteråret tager sig mere beskedent ud og antallet af observerede fugle svarer nogenlunde til normalen.

1 27/6 Ishøj og 1 smstds. 4/7. 7. og 12/7 1 Bornholm og 11/7 henhv. 1 og 5 ved Ishøj og Fiil Sø. Asserbo har en fugl 5/7, Blåvand 1 9/7 og Tissø 1 15/7. 3 er set "sommere" på Inddæmmede Areal og i Bygholms Vejlen. Fiil Sø afrunder juli med 1 fugl den 30. I august: 1 fugl den 2. ved Bornholm (?), Avedøre og Blåvand. 1 Gundsømagle sø 8., og 1 samme dag Præstø fed. 9. 1 set igen Gundsømagle. Ølsemagle får 1 14. og 16., og denne dag får også Bornholm (?) 1 på besøg 23. er et enkelt ex. kommet til Flasken, Vestsjælland og engang i månedens løb skulle Bagsværd have haft 2 (?). Arne Møller holder sig ikke længere tilbage og iler med et par tilføjes fra Christiansø: 8. 1, 14. 1, 20. 6, 21. 1, 25. 1, og endelig en 2/9. 2 fra Arup Vejle er årets sidste.

Fjord/Havterne. Der gøres meget få notater over disse arter, men de der findes kommer her: Fjordterne går tilsyneladende tilbage eller flytter måske (?) i Østdanmark, mens Havterne overtager en række mindre ynglepladser langs kysterne. (Er noget sådant allerede tilendebragt i Jylland !! ??). Trækiagttagelser gjort af en del sjællændere tyder på at de sidste af vore terner faktisk er Fjordterner, og ikke som oftest noteret Havterne. Observationerne stammer næsten udelukkende fra Sjælland, men da det også er bemærket ved Harboøre, må vi vist snart bede Blåvandsfolket og andre vestkystfarere nærmere at undersøge dette !

Dværghmåger. Udover en tiltagen på Falster, hvor kolonier op til 10 par er dukket op, er intet rapporteret. 1 sen fugl er set Ishøj 20/9.

Splitterne. Som sædvanlig er enkelte nye kolonier rapporteret, men som bekendt flytter arten temmelig ofte rundt. En enkelt sen observation fra Blåvand 4/11.

Peter Thomsen.

~ Hvallemølle Havn, 18. 10. 65.

Se fugleøen Runde.

Vi anbefaler ornithologer og alle der interesserer sig for fugle at holde nogle dages ferie på Runde. Norges sydligste fuglefjeld. Oplev det fantastiske fugleliv på Runde i tiden maj-august.

Privat indkvartering med pension. Send Deres bestilling i god tid til

Sverre Valland
6096 Runde, Norge.

FUGLEKONGE PÅ VANDVEJE.

Journalist Knud Vilby, Skyttehøj 46, Kastrup, fortæller, at han den 13. oktober om morgenen så en fuglekonge, der fulgte med Storebæltsfærgen fra Nyborg. Kort før ankomsten til Korsør forsvandt fuglen af syne. Under overfarten satte den sig flere gange til hvile på færgen.

ALKEFUGLE, UGLER, DUER

Alk/Lomvie: Hovedvægten af disse to arter ligger som ventet på to steder: Først og fremmest Fornæs med ialt knap 2500 fugle (endda på en dato: 1/11, ellers ingen regelmæssig obs. her i år). Antallet er bemærkelsesværdigt stort så tidligt på måneden (Sml. F.O. 4-68: Kulmination 1966 d. 29/12 med 10000 fugle og 1967 18/11 med 7375 fugle). Dernæst kommer Blåvand med 200 fugle (over en 3 1/2 mds. iagtt. periode fra 12/9). Dette er forholdsvis lavt sammenlignet med efteråret 1966 (F.O. 3-70), hvor totaltallet var på over 500 fugle, for samme periode.

Dette år var dog muligvis et "godt" år. Kulminationen i 1970 lå allerede omkr. 18/10 med 41 fugle. I 1966 lå kulminationen i beg. af nov. (Sml. Fornæs - Stor forskel i kulminationstid!). Derudover er der kun enkelte iagtt. omkr. i landet. De fleste Blåvands-fugle ser ud til at være strejfer langs kysten (N og S) uden synligt træk-mål. Ved Fornæs er der derimod en meget kraftig majoritet af sydgående fugle. Ved Blåvand synes de bestemte Alke og Lomvier år for år at skiftes til at dominere. I år var Lomvieren i over-tal (69 ex. hvoraf en flok på 29) mod 8 Alke og desuden 121 Sp.!

Ved Fornæs er næsten alle i år Sp. (d. 1/11) og de bestemte var Alke, hvilket stort set svarer til erfaringerne fra 66/67 og 67/68 (F.O. 4-68). Forårsiagtt. af disse to arter er tilsyneladende meget få over hele landet.

Søkonige: Fra hele landet foreligger et total-tal på 10 fugle hvoraf de 9 er fra vestkysten i okt. samt 1/11 (3 Vejers 20/10, 1 Vedersø Klit slutn. okt. 5 Blåvand 1/11) og en fugl er set rast. ved Møns Klint 18/1.

Tejst: Denne har modsat de øvrige alkefugle en tydelig overvægt i landets østlige egne (Træk og overvintring fra Sverige og Finland). Største koncentration er set ved Øst-Møn med op til 21 rast. fugle over en 1 km kyststrækning ved Åle-bæk strand 12/12. Er desuden hyppig her fra midt i okt. men især i nov.-dec. Fuglene overses let, idet de oftest ligger 1-2 km fra kysten (teleskop er nødvendigt!). Fra Christiansø er der set op til 4 pr. dag i perioden 20/3-9/5. Fra Bornholm savnes iagtt. Den bør være der om efter-året?. Desuden er der spredte iagtt. omkr. Sjælland af hovedsagelig enkeltfugle (Køge, Amager, Gilleleje, Ølsemagle) alle uden tvivl også svensk/finske. Fra Kalundborg-Juelsminde overfarten er set 7 d. 19/9 og 5 d. 26/9, og fra Østjylland er set 6 ad. ved Hjelm i aug. Disse Kattegatsfugle er rimeligvis danske ynglefugle. Fra Blåvand er der kun 2 iagtt. (stationens 3. og 4. i det hele taget) 28/7 og 4/10. Som helhed for landet er der langt flere efterårsagttagelser.

Lunde: Kun 3 iagtt. og godkendt (2*18/10 Blåvand og 1*8/11 Fornæs).

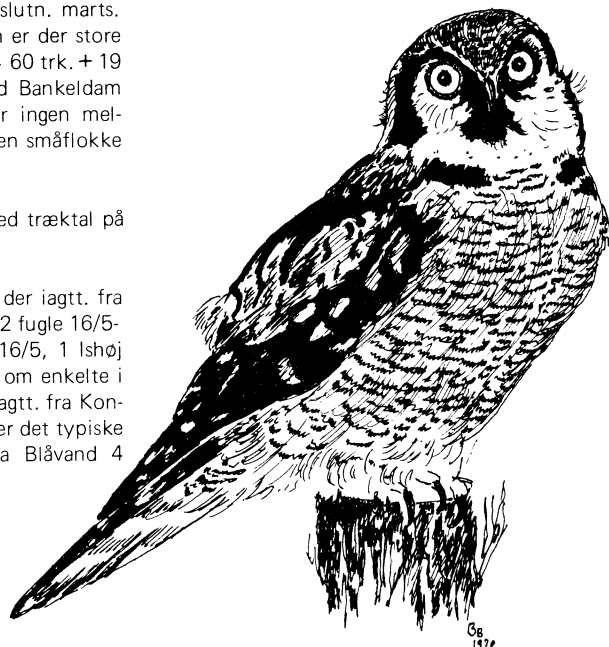
Huldue: Større flokke er kun set i Jylland, især i Østjylland hvor den har været talrig på forårstrækket med op til 198 trk. N. 27/3 Moesgård str., Århus, 80 rast Gjerrild slutn. marts.

Fra Knudshoved (ØJ) og Skagen er der store tal henholdsvis 4/4 79 trk. og 19/4 60 trk. + 19 rast. I Sønderjylland er set 60 ved Bankeldam 31/10. Øst for Store Bælt er der ingen meldinger om større "rene" flokke, men småflokke er set alm. mellem Ringduerne.

Ringdue: Stignæs imponerer med træktal på 30000 i okt.

Turteldue: Fra Øst-Danmark er der iagtt. fra Christiansø (6 iagttagelsesdage af 1-2 fugle 16/5-12/6), 2 Halskov 4/4, 1 Gilleleje 16/5, 1 Ishøj 27/6. Desuden er der forlydender om enkelte i Bøtø-reservatet og en sen okt-nov-iagtt. fra Kongelunden. Bortset fra denne sidste er det typiske forårsfugle (forlænget træk!). Fra Blåvand 4 fugle fra juni-juli.

Østlig Turteldue: 1 Christiansø

Tyrkerdue: Kraftig spredning på Øst-Møn specielt i 1970 (1969: 1-2 områder. 1970: Mindst 9 steder). En sådan spredning er tilsyneladende ikke iagtt. andre steder i landet?

Ugleinvasion: I Nord- og Mellemskandinavien har der i 1970 været overproduktion af mus og lemminger, hvilket sikkert er årsagen til visse arters optræden i Skåne og Danmark (specielt Spurveugle).

Slørugle: Meget få rapporter om arten. Bemærkelsesværdigt er 1 ex. på Christiansø 18/6. På trods af den hårde vinter 69-70 er kun 1 indleveret til et midtjysk konservatorfirma (Sml. Kirkeugle).

Sneugle: 4 fugle Jylland-Fyn

Høgeugle: 1 Sjælland.

Spurveugle: Denne var vel efterårets invasions- overraskelse. Ud over en fugl fra sidste vinter er alle 1970-fugle- ne fra Sjælland. 5-10 er set forskellige steder først i Kongelunden 14/11. I Skåne er der alene af danskere set 4-7 på forskellige steder.

Kirkeugle: Mange sultede ihjel i Jylland vinteren 69-70 og blev indleveret til konservatorer.

Mosehornugle: Har været meget fåtallig overvintrende i år (bl.a. 1 ex. på Amager) til forskel fra vinteren 69-70 (bl.a. 73 ex. på Amager).

Perleugle: 2 iagtt. ved København i efteråret.

Per Schiermacher Hansen

SKRIGEFUGLE mv

Natnavn. Blot nogle træktal fra Chr. Ø og Hesselø skal nævnes her. 18 ex. i tiden 1.5 - 11.6, og 4 ex. 7.9 - 12.9 alle Chr. Ø. 3 ringm. i tiden 25.4 2.6 på Hesselø.

Arten er forsvundet helt fra de østligste, midtjyske ynglepladser (Mossø) siden midten af 1960'erne.

Mursejler. En enkelt meget sen fugl set 7.11 i Esbjerg.

Isfugl. Bestanden decimeret noget efter den lange vinter. Kun ca. halvdelen af det normale antal ynglepar i Midtjylland konstateret. Blot en enkelt fugl meldt fra Sjælland 13.10 Ishøj, dertil 1 ex. 24.4 på Møn. Set på 4-5 lokaliteter omkring Esbjerg og set ved Kruså.

Biæder. Blot en fugl i juni fra Langeland.

Hærfugl. Ialt 7-9 fugle, hvilket er normalt. Man bemærker iøvrigt det jyske ynglepar og august-iagttagelsen fra Fyn.

Set 13.5 og 15.5 Bornholm, 1 ex. 14.5 Chr.Ø, 1 ex. 18.5 Blåvand, 1 ex. 2.6 Møn, 1 død (til konservator) 19.7 fra Børkop, 1 ynglepar med unger i Vestjylland, 1 ex. 19.-22.8 Fyn, 1 ex. 24.10 Blåvand.

Grønspejtte. Det langvarige snedække har for modentlig været årsagen til, at arten forsvandt næsten fuldstændig fra nåleplantagerne i Midt-Vestjylland og Thy (Tved Pl.). Betydelig decimering i bestandene, bl.a. i Silkeborgskovene og omkring Mossø-Ry.

Lille Flagspejtte. En han og en hun set 14.4 Feddet, Sjæll., og 1 par set Midtfalster. Ingen efterårsiagttagelser meldt overhovedet!

Sortspejtte. 1 trak 30.3 ved Gilleleje, 1 ex. 7.4 Villingsbæk, Nordsjæll., 1 hun trak 19.4. Nivå. Dertil 3 iagtt. fra bl.a. Utterslev Mose og Dyrehaven. 1 ex. hørt 2.9 ved Helle Sø, Blåvand.

Som sædvanligt en del strejfer fra den sjællandske ynglebestand; den jyske fugl stammer jo nok fra Tyskland.

Vendehals. Omkring 50 forårsfugle og 30 efterårsfugle set især pr. maj og ult. august. - Dette er mangefugle, men dog ikke så talrig som i 1969.

Atter i år konstateret ynglende med mindst 2-3 par i Midtjylland (bl.a. i en DOF-mejekasse), så Salomonsen 1963: "ikke ynglende i Midtjylland siden 1890'erne" holder ikke mere. Hertil et par ynglende på Møn.

Kjeld Hansen

SPURVEFUGLE

Toplærke. 1 ynglepar i Albertslund, hvilket er udsædvanligt, og 2 par Nykøbing Falster. Den jyske bestand uændret, så vidt vides.

Hedelærke. Første fugl set 18.3 (normalt) i Nordjylland; ankom fra 23.3 til de midtjyske ynglepladser, hvor arten har ynglet i normalt antal. En sen fugl 28.11 fra Kongelunden.

Sanglærke. Har været meget fåtallig i vinteren 69/70, uden tvivl p.g. af det langvarige snedække; en flok på 100 ex. ved Esbjerg igennem hele vinteren, ellers ikke meldt. Efter snestormen 4.-5./4 sås 2-3000 ex. ved Reersø, Sjæll., hvilket er udsædvanligt mange der.

Bjerglærke. 60 ex. 22.2 - 3.3 Kysing Fjord, 2 ex. 8.3 Stige Ø, Odense Fjord, 2-3 ex. 25.3 Chr. Ø, 2 ex. 5.4 Møn Fyr, 20. ex. 9.5 og 30 ex. 10.5 og 3. ex. 16.5 Alle Hanstholm, 7 ex. 31.10 Kysing Fjord.

Som sædvanligt flest meldt fra Jylland, hvor arten dog tilsyneladende har været noget fåtalligere i år end normalt, især på the West Coast (det langvarige snedække); desværre ved vi ikke ret meget om denne fugl (forskelle øst/vest, indlandsiagtt. etc.), så alle iagtt. modtages af lokalredaktørerne.

Pirou. 1 syngende han 17.5 - 23.5 Møn, 2 ex. 30.5 Kongelunden, 1 han 31.5 Ermelunden, set 24.5, 29.5 og 10.6 Hammeren, Bornholm, 1 ringm. i tiden 25.4 - 2.6 Hesselø, 1 ex. 30.5 og 9.6 Chr. Ø, 1 syngende 14.6 Dyrehaven, 1 ex. 17.6 Blåvand By.

1 par ynglende Gylling Næs, Østjylland,

mindst 1 par 29.5 Søby Fredskov, 1 han syngende 24.-26.5 ved Herning, "stadig fast flere fugle ved Saltbæk Vig", konstateret på 5 lokaliteter på Lolland-Falster. Alle oplysninger om denne art bør indsendes.

Ravn. Set så nordligt som 1 ex. 2.1 på Bulbjerg, og 1 ex. 25.4 Skagen! Desuden 140 ex. på soveplads ved Åbenrå jan./feb.

Breder sig iøvrigt fortsat som ynglefugl. Ret almindeligt ynglende mod nord til Vejle-Grinsted-Esbjerg; især i de østlige løvskove. Fra Vejle ynglende sporadisk mod nord til Djursland.

Sortkrage. Det normale antal trækkende for forår (10-15 ex.) set Sjælland og Møn og dertil flere par ynglende Midtsjælland. Desuden et ynglepar fra Nordjylland.

Østlig Allike. 1 ex. Sønderborg; skal også være set i Dyrehaven, Sjælland.

Nøddekrige. 1 ex. 6.2 Sønderborg, 1 ex. 21.4 Grøndalsparken, Sjælland, 1 ex. 20.7 Chr. Ø, 1 ex. 4.10 Ulfborg Pl., 1 ex. 21.10 Viborg Hedepl., 2-3 ex. pr. november, Tinglev, 4 ex. (tyknæbbet) 30.11 Midtfalster. Hertil 2-3 ynglepar (bl.a. udføjne unger set) i det midtjyske område plus 6-8 enkeltiagttagelser.

Arten har tilsyneladende fået etableret en lille fast bestand i Jylland, som forhåbentlig vil kunne holde sig endnu nogle år.

Skovskade. Tilsyneladende nogen bevægelse i de skandinaviske populationer i efteråret. Har været udsædvanlig talrig, bl.a. i Sydvestjylland, på Viborgegnen og i Skåne. Hertil 32 ex. rastende 1.5, Møn.

Pungmeise. Har ynglet i mose ved Århus. En han med 2 hunner og 2 reder; udføjne unger fra begge reder. Desuden er der fundet en ufærdig rede 28.11 (manglede røret og havde 2 indgangshuller) ophængt i BØG i en anden mose nær Århus. (3. hånds rygter om en rede i en kendt læges have i Ballerup og en rede ved Gundsømagle Sø).

Skægmeise. 1 han 12.4 Ulvshale.

Gået enormt tilbage i Miang Dam, Als (rørskoven høstet); blot et enkelt ynglepar. Derimod rapport om en tilsyneladende fremgang på Lolland. Arten har haft en udsædvanlig god ynglesæson i England.

Træløber. Mindre influx i oktober, bl.a. 5 ex. ringm. 16. - 23.10 Hjelm, Kattegat.

Korttået Træløber. - vi har intet hørt om arten.

Vandstær. Denne art ringmærkes som aldrig før, og de første resultater fra Vandstær-gruppen har set dagens lys (se Gejrfuglen 70/3 s. 44-48, FO 12: s. 182). Omkring Esbjerg er arten nu blevet konstateret overvintrende på ialt 32 lokaliteter (Falken 7: 3).

Efteråret har (ihvertfald på Sjælland) været præget af et hurtigt gennemtræk, og noget færre fugle overvintrende end sædvanligt.

Siagger. 2 ex. 17.5 Tinglev Mose (sent), 1-2 par formodes at have ynglet på Østmøn, 1 par har formodentlig ynglet på Hjelm, Kattegat: 1-3 ex. set i perioden 9.8 - 3.9 og 1 juv. ringm. 20.8. Yngler fast i Kongelunden.

Forårstrækket noget forsinket (den lange vinter) med kulmination omkring 1.5.

Ult. okt. - pr. nov. flere tusinde trækkende daglig ved Ishøj, hvilket er det største iagttagne træk hidtil på lokaliteten. 3000 ex. 15.10 Kongelunden, store flokke på Møn pr. nov., c. 4-5000 ex. 21.10 ved Stignæs, hvilket også er mange. I Vestjylland fåtalligere end i 1969; største flok blot 1200 ex. 29.10 Henne Mølleå. Overvintret i noget større antal i vinter 70/71 end i 69/70, hvor der næsten ingen sås.

Sangdrossel. En meget sen (overvintrende?) fugl 31.12 Møn.

Vindrossel. 1 ynglepar med 4-5 unger på Østmøn; udføjne unger set 31.7 og 3.8 (se FO 12: s. 12-13, 196). 1 juv. set 4.8 Kollund (ved Spritbåden!), Sønderjylland.

Rødstrubet Drossel. 1 ex. fra dec. blev forkastet af SU.

Ringdrossel. 2 sene fugle skal nævnes: 1 ex. 24.5 Kongelunden og 1 ex. 27.11 Vigerslevparken. Har været fåtallig observeret i år, især på nedtrækket.

Sortstrubet Bynkefugl. 1 hun 14.4 Aggertangen. Har ikke ynglet ved Blåvand i år. Oplysninger om arten indsamles.

Husrødstjert. 35 iagttagelsesdage i tiden 12.4 - 10.6 og 7 ex. 16.7 Chr. Ø, 1 han 26.4 Skallingen, 1 ex. 3.5 Køge, 1 ex. juni Rønne, 1 ex. 9.7 Svaneke, 6-7 par ynglende Nykøbing, 1 par ynglende Klinten, Møn, mindst 13 syngende hanner i og ved København, (bl.a. 7 ex. Sydhavnen), 1 par yngle. Sønderborg, 1-2 ex. set (1 ringm.) 8.-12.8 Hjelm, 1 ex. 9.8 Chr. Ø,

Sydlig Nattergal. 2 ikke-dokumenterede fra Jylland i maj.

Nattergal. 2 ex. ringm. 14.8 og 19.8 Hjelm, Kattegat.

Blåhals. (nordlig race). Nogle ringtal fra Chr. Ø og 2 sene iagtt. skal nævnes: 22 ex. 6.-30.5, 7 ex. 26.8 - 17.9 Chr. Ø. 1 ex. 10.10 Kongelunden, 1 ex. ringm. 10.10 Fyn.

Blåhals (sydlig race). 1 han set 1.5 Avedøre Hølm, 1 han død 24.5 Sønderborg.

Græshoppesanger. 11 ex. i tiden 25.4 (tidligt) til 30.5 Chr. Ø, 10 ex. hørt 10.5 Tinglev Mose, mindst 4 ex. i tiden 10.5 til 19.6 Blåvand, 1 syng. 16.5 Gilleleje, 1 syng. 17.5 Ellemose, Arreso, 1 ex. 17.5 Rørvig, 2 ex. i maj Rudbøl Sø, set 15.-16.5 Bornholm, 1 ex. 24.5 Vejen Mose, Sønderjyll. 1 ex. 6.6 Sønderø, Kbh., 1 hørt 5.-13.6 Tåstrup Mose ved Århus, 1 ex. set 30.7 Munklinde ved Karup Å, 1 ringm. 27.8, 8.9 og 13.9 på Fyn, 1 ex. 16.9 og 17.9 Chr. Ø. 1 ex. set 27.9 Vråds Sande, Midtjylland. - 1 par ynglende ved Brabrand Sø.

Arten breder sig stadigvæk udover landet i takt med den stigende feltornithologiske aktivitet.

Savisanger. Kun 1 ex. (31/5-25/6 fra Århus) har været for SU; men vi har data på 11 andre. Mod sædvane ingen i år fra Busemarke Mose, Møn.

Mindst 12 fugle - det er mange.

Tamarisksanger. Skal være iagtt. syngende i Sønderjylland.

Drosselrørsanger. 1 syng. 17.5 Borreby Mose, Sjælland, 1 ex. 20.6 Bastemose, Bornholm, 1 par hele sommeren Hovvig, 1 ex. ved Gisseltfelt Søerne (medd. N.O.P.).

Vandsanger. 1 ex. set 29.-30.8 Blåvandshuk (af den dygtige Esbjergornitholog Ole Hansen!).

Høgesanger. 7 ex. 29.5 - 8.6 Chr. Ø, 1 ex. ringm. 7.8 (tidligt) Fyn, 6 ex. ringm. 9.8 - 30.8 og 1 ex. ringm. 16.10 (meget sent) alle Hjelm, Kattegat: en fugl ringmærket 30.8 blev genfanget 1.9 på Sletterhage, Djursland. 12 ex. i tiden 20.8 - 11.9 på Chr. Ø. 1 juv. 29.8 Blåvand.

2 par set Sydøst, 7 ynglepar Klinteskoven, Møn (lidt færre end i 1969, hvor der yngede 10-13 par), 2 formodede ynglepar Ulvshale, (1 par på lokalitet nær Silkeborg i 1960'erne), 1 ex. død (til konservator) 1.8 Midtjylland, 1-2 par på Knudshoved Odde, Sjælland. Arten har været enormt talrig i efteråret (grunden til at der kun er gjort 1 Blåvandsiagt. skyldes utvivlsomt at der ikke er blevet ringmærket i år). Der meldes om "mange" fra Norge og også Fair Isle, U.K., har haft et pænt antal.

Løvsanger. Et enormt dagtræk iagttaget ved Gilleleje: c. 3700 ex. 10.5, c. 6500 ex. 11.5, c. 13500 ex. 16.5 (300 ringm.). Normalt ses kun 500-1000 ex. på en god dag.

Lundsanger. Skal være iagtt. ved København i juni.

Skovsanger. 250 ex. dagtrækkende 10.5 Gilleleje.

Bjergløvsanger. 1 ex. ringmærket 25.9 i Blåvand (2. gang i DK). 6 ex. set i efteråret i Englang fra 7.8 til 15.10; hvilket er mange.

Fuglekongesanger. 1 ex. ? Chr. Ø. (2. gang i DK)

Rødtoppet Fuglekonge. 1 ex. 23.3, 2-3 ex. 19.4 og 26.4 alle Sønderskoven, Als, 1 han sang 18.4 Ishøj Strand, 1 ex. 19.4 Trylleskoven, Karlstrup Strand, 2 ex. 20.4 Kongelunden, 5 ex. i tiden 13.4-2.5 Chr. Ø, set 24.4 og 25.5 Bornholm, 1 han 26.4 Gilleleje, 1 han syngende 27.4 Kongelunden, 1 ex. 26.4 Skallingen, 1 ex. 4.5 Sydvestpynten, Amager.

1 par og 3 syngende hanner i maj Grib Skov. 1 ex. 15.10 Blåvand, 1 han ringm. 23.10 Hjelm, Kattegat, 2-3 ex. set 16.11 Blåvand, 1 ex. 28.11 Utterslev Mose, 1 ex. 29.11 i have Melby ved Liseleje.

Meget fåtallig på de midtjyske ynglepladser (St. Hjælland Pl.) i forhold til 68/69. 1 ex. set 2.5; derefter blot 1 ex. stationær og 1-2 strejfende hanner til august. 1 ex. set 17.11 sammesteds. Muligvis har det kolde vejr i første halvdel af april bremset trækket i Tyskland og Mellem-europa.

Alm. Fuglekonge. Den langvarige vinter synes ikke at have påvirket bestanden i Midtjylland (småfugletællingerne i St. Hjælland Pl. gav 15 par begge år på samme prøveflade), hvilket kan skyldes, at hårde frostperioder var sjældne.

Grå Fluesnapper og Broget Fluesnapper. Begge arter set fra begyndelsen af maj - det sene forår har åbenbart ikke betydet noget.

Hvidhalset Fluesnapper. 1 ex. 10.5 Kongelunden, 1 han 11.5 Chr. Ø, 1 han 9.5 og 16.5 Gilleleje, 1 han medio maj Charlottenlund Skov, - ialt 5 iagttagelser fra den østlige del af landet; det er mange.

Lille Fluesnapper. 1 ex. 7.5 og 14.5 (begge uden "rødt") Møn, 1 ex. 9.5 Ndr. Rønner, 1 ex. (-rødt) 13.-14.5 Kongelunden, 40 ex. i tiden 12.5 til 11.6 Chr. Ø, 6 ex. iagt. i tiden 14.5 til 26.5 Bornholm, 1 ex. 17.5 Jægerspris, 1 ex. (-rødt) 24.5 Knudshoved Odde, Sjælland, 1 syngende 24.5 Ulstrup Skov ved Bjerringbro, 1 ex. (-rødt) 24.5 Møn, 1 ex. 25.5 Kongelunden, 6 ex. ringm. maj-juni på Hesselø, 1 ex. (-rødt) 1.6 Jægersborg Dyrehave, 1 ex. 15.7 Blåvand, 4 ex. i tiden 23.8 til 20.9 Chr. Ø, 1 ex. (-rødt) 9.9 Århus, 1 ex. 14.9 Damhussøen, 1 ex. 20.9, 1 ex. 29.9 og 1 ex. 21.-22.10 Blåvand. 62 ex. forår og 10 efterår.

Engpiber. - var næsten helt væk i vinteren 69/70; til gengæld mange 70/71 - op til 100 ex. set i flok Østsjælland.

Petchorapiber. 1 ex. i sept. på en lille ø i Øst-danmark.

"På størrelse med Skovpiber, kraftig mørk skægstribe og 2 lyse rygstriber; intet hvidt i halefjere-ne, der var brune."

Det skulle være den første sikre obs. i DK af denne art, som normalt opholder sig i det nordlige Sovjetunionen og Sibirien (der eksisterer en tvivlsom Blåvandsiagt. fra september 1954).

Storpiber.

1 ex. 25.9 Harboøre, 1 ex. 26.9 Avedøre, desuden 5 andre iagt. Flere (c. 3-5 ex.) meldt fra Falsterbo og Skåne og 3 ex. fra Nordtyskland.

"Invasionsagtigt" mange iagttagelser.

Markpiber. 1-2 par ynglende Hasenør, Djursland, 1 territoriehævdende han i grusgrav nær Sorø (arten yngler normalt i grusgrave i Skåne og Blekinge, men ikke i det øvrige DK). Hertil 18 iagt. fra forår/efterår, bl.a. 1 ex. 17.10 Blåvand og 1 ex. 25.10 Stigsnes, hvilket er sent.

Skovpiber. Skal være set i meget store antal trækkende ved Gilleleje, bl.a. 40.000 ex. 10.5. Normalen for gode dage ved Gill. er ikke over 3000 ex. (bedste obs.- dag (3.5) i 1969 trak "kun" 12000 ex.).

Rødstrubet piber. 1 ex. 10.5 Valbyparken, 1 ex. 15.5 Køge Nordstrand, 1 ex. 17.-18.9 Blåvand, 1 ex. 19.9 Hasenør, Djursland. Det er alt. - Københavnerne gider åbenbart ikke sende arten ind, eller har den virkelig været så fåtallig observeret på nedtrækket?

Skærpiber. Enkelte set gennemtrækkende 18.3.-14.4 Møn, 1 ex. 5.7 Salene, Bornholm, og enkelte trækkende sep./okt. Møn. 1 par med unger pr. aug. på Hjelm, Kattegat; yngler efterhånden på alle Kattegatøerne.

Sortrygget Vipstjert. 1 ex. 23.3 St. Hjælland Savværk, 1 ex. 24.4 ved den udmærkede Sildesø, Esbjerg.

Har desuden ynglet (som i 1969) sammen med en alba på Esbjerg Havn.

Bjergvipstjert. Mange både forår (9 ex.) og efterår (12 ex.) fra Sjælland; dog ingen overvintrende. Også flere end normalt ved Falsterbo. 1 ex. 1.4 Chr. Ø. 1 hun 9.-10.6 Blåvand.

Almindelig som overvintrende i Midtjylland 69/70, især ved dambrug.

Gul Vipstjert. 1 ex. 27.3 Nordlangeland (det er så tidligt, at man næsten skulle tro, at). Har været yderst fåtallig som indlandsynglefugl i år.

Gulhovedet Vipstjert. Et par har ynglet (1. gang i DK) ved den fortræffentlige Sildesø ved Esbjerg i tiden 25.5 - 1.7. Rede fundet 5.6 med 6 æg, og ugen efter med unger af alle æggene. 28.6 var reden tom.

Silkehale. Kun få set vinter 69/70. Set 9.1 Busemarke, Møn, 3 ex. 31.1 Silkeborg, 14 ex. 14.3 Odense, 35-40 ex. 16.3 Århus, 1 ex. 3.5 Bornholm, 1 ex. 16.5 Gilleleje.

Derimod middelpæn invasion i efteråret, med det typiske forløb: mange okt./nov. og fåtallig resten af vinteren (se FO 12: s. 109-110) 6 ex. 11.10 Vråds Sande, Midtjylland, "flere hundrede" 21.10 - 5.11 Bogen, Fyn, "flokke med 1-300 ex. flere steder med. okt. i Kbh.", mange 22.10 - 7.11 Bornholm, flokke med 40-5 ex. fra 23.10 Møn (talrigere her end i de 3 foregående år), 150-200 ex. fra 21.10 Sønderborg, mindst 1000 ex. 31.10 - 1.11 Århus (110 ringet; aldersfordelingen var 10:ad: 100 juv), 200-225 ex. trak NW 2.11 Blåvand. Set fra 20.10 i England.

Invasionen kulminerede tilsyneladende omkring 1.11; mindre flokke dog set året ud.

Stor Tornskade. Fåtaligt overvintrende 69/70 og 70/71 på Møn (2-4 ex. mod normalt 10-12 ex.); skal derimod være talrigere i år i Midt-Vestjylland end normalt; også mange set Falsterbo. 23 ex. trak 19.4 Gilleleje og en sen fugl 11.5 sammesteds. Vi mangler oplysninger om antal overvintrende, lokaliteter etc. - send ind.

Rødhovedet Tornskade. 1 ex. 14.-15.5 Kongelunden og 1 ex. 19.6 Skallingen.

Rødrygget Tornskade. 2 hanner og 1 hun set ult.

maj ved Ål Præstesø Vestjylland. - Er muligvis ved at genetablere sig som ynglefugl i Blåvandsområdet efter flere års fravær (kan skyldes den meget varme og tørre periode i maj-juni).

Stær. Mange overvintrende 70/71?

Kærnebider. Ses i småflokke (5-15 ex.) i det østlige DK efterår/vinter.

Grønirisk. Som et kuriosum kan nævnes iagt. af en flavinistisk (helt gul) blandt 800 ex. i flok 12.8 Agervang, Lyngby.

Stillits. En flok på 100 ex. 26.12 Midtsjælland bør nævnes.

Grønsiken. Udsædvanlig talrig sep./okt. (fra 11.9) på Møn; derimod kun få i dec. Meget talrig fra 20.9 til medio okt. i Midtjylland og omkring Viborg. Har haft en meget ringe ynglesæson i de midtjyske plantager.

Bjergirisk. Enkelte fugle set fra 17.10 Ulvshale og Nyord, flok på 2-300 ex. 16.-25.10 Hjelm, Kattegat, flok på 25-30 ex. 22.10 Endelave. En af de arter vi ikke ved så pokers meget om (flokstørrelser, iagttagelsestidspunkter især med henblik på øst/vest-forskelle, etc. Alle iagt. bør indsendes til lokalredaktørerne.

Gråsiken. 1 ex. 14.7 Østmøn, enkelte set efterår ved Stigsnes og Fed, hvilket er normalen, 2 ex. 23.10 Møn, 2 ex. 8.11 Ulvshale, mindre invasion meldt fra Midt-Østjylland, bl.a. c. 70 ex. 22.11 Helgenæs, 6-10 ex. 17.11 Hjælland, set i småflokke ved Brabrand Sø. Stærkt tiltagende som ynglefugl i de vestjyske klitplantager, bl.a. 30-40 ex. set sommer i Blåvandsområdet og 3 syngende hanner sommer Nørholm ved Varde. Samme bemærkning som for Bjergirisk (se ovenfor).

Hvidsiken. 4 set på Chr. Ø. i efteråret.

Gulirisk. 1 ex. 19.4 Feddet, Sjælland, 1 trak 3.5 Gilleleje, 1 ex. 15.5 og 1 ex. 18.5 Chr. Ø, 1 ex. 30.8 Hovvig, Sjælland, 1 ad. han 13.11 Sønderborg. Desuden 2 par med reder Sydøstfælster (samme sted som i 1969). 4 forår og 2 efterår - det er normalt (samme antal som i 1969).

Karmindeppap. 1 juv. ringm. 18.8 på Hjelm. Kattegat, desuden 4 og 6 henholdsvis forår og efterår fra Chr. Ø. og 2 i juni fra Bornholm. Som sædvanligt mange fra Chr. Ø - hertil bemærker man den ene efterårfangst fra Hjelm. Arten er ganske givet meget overset om efteråret, p.gr.a. dens unseelige ydre.

Lille Korsnæb. Tilsyneladende flere end normalt på Midtsjælland, og der meldes om en god yngle- sæson for arten fra Midtjylland; dog ingen inva- sion.

Stor Korsnæb. Skal være set 1 ex. 3.5 ved Salten Langsø, 3 ex. 20.10 Asserbo, Sjælland, 1 ex. skal være hørt 21.10 Hanstholm, 1 ex. 12.12 Salten Langsø.

Bogfinke. Tilbagegang i ynglebestanden 69/70 på Sjælland og i Jylland (ref. CBC - mødet).

Kvækerfinke. 25.000-30.000 ex. 25.4 Dronning- lund Storskov, mindst 1000 ex. 30.4 Forstbo- tanisk Have, Charlottenlund, max. 70.000 ex. (finker) trækkende forår ved Nivå, "flere tusinde trak" pr. maj ved Gilleleje. Parringspil og rede set 7.-8.5 Kirkeskoven, År- hus, 1 han sang 3.6 Ermelunden (var dog væk allerede dagen derpå), "har ynglet ved Svaneke, Bornholm", 1 han hørt og set flere gange (sidst 4.6) ved Mullerup Plantage, Sjælland.

200.000-250.000 ex. på overnatningsplads 21.11 Kirkeskoven, Århus. En generel forsinkelse af forårstrækket, i lighed med Sjagger, bemærket over hele landet.

Hætteværting. 1 ex. set 7.7 Blåvand (1. gang i DK).

Hortulan. 1 ex. 20.4 (meget tidlig) Feddet, set 27.4 og 2.-3.5 Bornholm, 2 ex. 10.5 Gentofte Sø, 2 han 14.5 og 1 han 25.5 Blåvand (normalt yderst fåtallig der om foråret), 18 ex. i tiden 2.5 til 16.5 Gilleleje, 3 han og 1 hun 15.5 Konge- lunden, 3-4 ex. medio maj Mon, 14 ex. i tiden 16.8 til 15.9 Ishøj, 7-9 ex. set (3 ringm.) 21.8 - 2.9 Hjelm, Kattegat, 2 ex. 26.8 Avedøre, 1 ex.

ringm. 27.8 Fyn, 2 ex. 2.9 Fyn, 1 ex. 25.9 Hvidovre - og ikke mindre end 109 ex. i tiden 1.5 til 3.6 og 41 ex. i tiden 15.8 til 17.9 på Chr. Ø. Som ovenstående viser har arten været langt hyppigst forår på Chr. Ø, hvilket ikke skulle være normalen.

Har igrøvrigt som sædvanligt været langt talrigst i Øst-DK, men de 7-9 Hjelm-iagttagelser viser at arten også kan ses i Jylland - det gælder blot om at have øjnene med sig.

Dværgeværting. 1-2 skal være set på Bornholm, men i SU er der skepsis.

Gulspurv. Større flokke (70-80 ex.) rapporteres fra Sjælland, og (900-1000 ex.) fra Skåne i de- cember.

Småfugletællingerne fra både Jylland og Sjæl- land viser, at arten fortsat går tilbage som yngle- fugl.

Laplandsværting. 3 ex. 4.4 Knudshoved, Djurs- land, 1 ex. 25.4 Skagen, 9 ex. 4.5 til 22.5 på Chr. Ø (mange), 1 han 7.5 og 1 ex. 11.5 og 16.5 alle Gilleleje, 1 han 15.5 Hanstholm, 1 ex. 15.9 Chr. Ø, 1 ex. 28.9 Blåvand, 1 ex. 3.10 Kongelunden, 1 ex. 22.10 Fed, 1 ex. 22.10 Vester Stadil Fjord, 8 ex. 23.10 og 5 ex. 24.10 Hanstholm, 1 ex. 15. 11 Det Inddæmmede Areal.

Som sædvanlig flest på vestkysten; igrøvrigt få set i år.

Snespurv. 35 ex. 20.9 Vestjylland; derefter regel- mæssigt iagttaget - men tilsyneladende fåtallig, 1 ex. 21.10 Fyn, 2 ex. 7.11 Birkepol, Sønder- jylland, 6 ex. 14.11 Geltingen, S.-Jylland, 10-12 ex. 21.11 Birkepol, 140 ex. 26.11 og 20 ex. 20.12 Brabrand Sø, c. 400 ex. 26.12 Eno. Set på indlandslokaliteter på Sjælland, hvilket den ikke er i Jylland siden århundredeskiftet. Tidlig efterårsankomst.

Sorteret, decifreret, manipuleret, organiseret, decimeret, estimeret, fraseret, vurderet og skrevet rent på en Underwood-skrivemaskine af:

Kjeld Hansen. Kommenteret og gennemlæst af:

Hans Ulrik Skotte Møller.

BLÅVAND FUGLESTATION

Kære venner, her kommer igen en af de uinte- ressante intetsigende rapporter fra Blåvand som desværre er en nødvendighed så længe det er en sjælden foreteelse blandt de forskellige observa- tører at bearbejde det materiale de selv har ind- samlet. Denne rapport dækker tiden fra juli til oktober.

Juli måned startede ganske roligt med samme personel som sidst hvilket vil sige Erik Overlund undertegnede. Alt ånder i største fordragelighed på stationen, her er der fred ro; det samme kan desværre siges om træk-aktiviteten på hukket. Det er ikke den største flid der præger træk- fuglene her i begyndelsen af juli. Den mest flit- tige var Sortanden, men da det forbavsende nok ikke kommer som en overraskelse for nogen lader vi den sejle sin egen sø. Dog skal det for al- le tilfældes skyld nævnes at ca 90/t trak s og 50/t mod nord og at der hele juli blev obset i 112 timer. Af andre andearter var der kun Grav- anden som kunne hævde sig en lille smule med ca 5/t, alle andre lå under 1/t.

Den 20. træder nye observatørkræfter hjælp- ende til. Det er alle gamle Blåvandskendinge som Henning Noer, Torben Sørensen og Bjarne Bar- tel. Denne tilgang samt diverse gæster bevirker en enorm øget aktivitet på stationens køleskab. Dette formåede dog ikke helt at smitte af på trækket, helt upåvirket forblev det dog ikke, en- kelte vadefugle steg i antal, således Strandskade som startede måneden med beskedne 10-20/d, men til slut havde mandet sig op til 5-600/d, en- dog en enkelt gang som den 29. med 923. Som nølende efterfølgere kom Lille Kobbersnepe og Alm. Ryle, hver med henholdsvis ca 90/t og 200/t. Sidst på måneden begynder også Islandske Ryle at vise interesse i at komme på ferie sydpå. Trækket starter reelt den 22. med beskedne 37, men ender med at komme op på 992 inden månedens udgang. Pr. time trak omkring 320/t. Alle andre vadere trak i mindre antal, således Stenvender 21/t, Storspove 15/t, Småspove 15/t, Rødben 10/t og Sandløber 20/t. Som afslutning for vandfuglene skal det nævnes at der i juli må-

ned trak 8 Storkjover 4 s, 4 n, og 60 Alm. Kjove, hvoraf 46 af den mørke fase 12 lyse og pænt fordelt med 32 s 27 n.

Nogle af de mere usædvanlige vandfugle bør også have spalteplads her. Mallebuk blev set 1 gang den 29. 1 Sodfarvet Skråpe blev obset den 13. Den årlige Rovterne sås den 9. og stationens 3. Tejst iagttoges den 28.

Landfugle er der endnu mindre end lidt af her i juli måned så her skal kun de mere ualmind- lige nævnes. Man begynder flot med en Nymfe- parakit den 5. og den 7. flipper Overlund og mig fuldstændig ud over synet af en Hætteværting han. Lille Fluesnapper den 15. og Turteldue var

således småting ved siden af. Mærkelig nok blev man mere begejstret over at høre om to små korsnæb den 17, idet man med forventning så frem til endnu et korsnæbår. At dette ikke holdt stik er så en anden sag, ialt blev der i juli regi- streret 37.708 fugle, hvilket egentlig er mindre end det ser ud til.

Stationens personel blev kørt rundt til en del lokaliteter i det nærmeste opland. Af interessan- te arter herfra kan nævnes: 1 par Gulhovede vipstjerter yngede ved Esbjerg. Det er såvidt vides det første ynglepar af denne race i Dan- mark. 4-6 unger kom på vingerne. Den 11. blev en tur til Fiilsø og Værnengene foretaget. Ud- byttet herfra blev 5 Rovterne og en Silkehejre, et senere besøg ved Fiilsø den 30. hjembragte 1 Rovterne. Skallingen kunne udvise 1 Odinshøne sidst på måneden, samt Sandterne det meste af måneden, sidstnævnte opnåede jeg til stor fryd for stationens personel ikke at få at se.